

Exp. núm.: 149E/2025
Document: informe tècnic
Emissor (DIR3): A04043884
Òrgan promotor: Direcció General de
Recursos Hídrics
R/V: PHIB-2028

Informe referent al document d'abast del Pla Hidrològic de les Illes Balears de quart cicle (2028-2033)

Antecedents

1. En data 12 de setembre de 2025 el director general de Recursos Hídrics tramet un ofici a la Direcció General d'Harmonització Urbanística i Avaluació Ambiental per donar compliment a l'article 18 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, per tal que l'òrgan ambiental determini l'abast de l'Estudi Ambiental Estratègic (RE VALIB 420986). S'adjunta la documentació següent en format digital:

- Document inicial estratègic del quart cicle de planificació hidrològica de la Demarcació Hidrogràfica de les Illes Balears en format digital, signat electrònicament per la cap de la Secció I, la senyora Maria Antònia Vanrell Cerdà, i el cap del Servei de Planificació, el senyor Sergio Martino Bennasar.
- Memòria de l'Esquema provisional de Temes Importants (EpTI) i fitxes de l'Esquema provisional de Temes Importants (annex 1).

2. En data 7 d'octubre de 2025 tenen sortida els oficis de consulta i petició d'informe en relació amb l'assumpte, segons l'article 19 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, dirigits a les administracions i persones afectades següents:

- Delegació de Govern a les Illes Balears (RS GOIBS783575/2025).
- Demarcació de Costes (RS GOIBS783581/2025).
- Autoritat Portuària de les Illes Balears (RS GOIBS783474/2025).
- Servei de Reforma i Desenvolupament Agrari de la Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural, Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural (RS VALIB 428320).
- Servei d'Agricultura de la Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural, Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural (RS VALIB 428326).
- Departament de Medi Natural de la Direcció General de Medi Natural i Gestió Forestal, Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural, (RS VALIB 428353).

- Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera de la Direcció General d'Economia Circular, Transició Energètica i Canvi Climàtic, Conselleria d'Empresa, Autònoms i Energia (RS VALIB 428314).
- Servei de Residus i Sòls Contaminats de la Direcció General d'Economia Circular, Transició Energètica i Canvi Climàtic, Conselleria d'Empresa, Autònoms i Energia (RS VALIB 428360).
- Servei de Salut Ambiental de la Direcció General de Salut Pública, Servei de Salut Ambiental, Conselleria de Salut (RS VALIB 428363).
- Direcció General d'Emergències i Interior, Conselleria de Presidència, Coordinació de l'Acció de Govern i Cooperació Local (RS VALIB 428322).
- Ports de les Illes Balears (RS VALIB 428358).
- Direcció Insular de Medi Ambient del Departament de Sostenibilitat i Medi Ambient, Consell de Mallorca (RS GOIBS783701/2025).
- Direcció Insular de Territori i Paisatge del Departament de Territori, Mobilitat i Infraestructures, Consell de Mallorca (RS GOIBS783814/2025).
- Departament de Turisme del Consell de Mallorca (RS GOIBS783851/2025).
- Direcció Insular de Medi Ambient del Departament de Medi Ambient, Reserva de la Biosfera i Cooperació, Consell Insular de Menorca (RS GOIBS783693/2025).
- Direcció Insular d'Ordenació Territorial i Habitatge del Departament d'Ordenació Territorial i Turística, Consell Insular de Menorca (RS GOIBS783730/2025).
- Direcció Insular d'Ordenació Turística i Agenda Urbana del Departament d'Ordenació Territorial i Turística, Consell Insular de Menorca (RS GOIBS783843/2025).
- Secció de Medi Ambient del Departament de Gestió Ambiental, Sostenibilitat, Innovació i Transparència, Consell Insular d'Eivissa (RS GOIBS783672/2025).
- Servei de Territori del Departament de Territori, Ordenació Turística, Mobilitat, Infraestructures Viàries i Intrusisme, Consell Insular d'Eivissa (RS GOIBS783784/2025).
- Àrea d'Ordenació Turística del Departament de Territori, Ordenació Turística, Mobilitat, Infraestructures Viàries i Intrusisme, Consell Insular d'Eivissa (RS GOIBS783822/2025).
- Àrea d'Urbanisme, Turisme i Activitats econòmiques del Consell Insular de Formentera, Departament d'Urbanisme i Ordenació del Territori (RS GOIBS783839/2025).
- Àrea d'Urbanisme, Turisme i Activitats econòmiques del Consell Insular de Formentera, Departament d'Ordenació Turística i Activitats Econòmiques (RS GOIBS783831/2025).

- Federació d'Entitats Locals de les Illes Balears (FELIB) (RS GOIBS783593/2025).
- GOB (RS GOIBS783604/2025).
- GOB Menorca (RS GOIBS783620/2025).
- GEN-GOB Eivissa (RS GOIBS783608/2025).
- Amics de la Terra (RS GOIBS783462/2025).
- Amics de la Terra Eivissa (RS GOIBS783448/2025).

3. En data 10 de novembre de 2025 té entrada l'informe tècnic en relació amb la consulta i petició d'informe sobre el pla de la Delegació del Govern a les Illes Balears (Àrea Funcional de Foment), amb número d'entrada en el registre del Servei d'Avaluació Ambiental GOIBE824723/2025.

4. En data 11 de novembre de 2025 té entrada l'informe tècnic en relació amb la consulta i petició d'informe sobre el pla del Departament d'Ordenació Territorial i Turística del Consell Insular de Menorca, amb número d'entrada en el registre del Servei d'Avaluació Ambiental GOIBE828589/2025.

5. En data 19 de novembre de 2025 té entrada l'informe tècnic en relació amb la consulta i petició d'informe sobre el pla del Departament de Territori, Ordenació Turística, Mobilitat, Infraestructures Viàries i Lluita contra l'Intrusisme del Consell Insular d'Eivissa, amb número d'entrada en el registre del Servei d'Avaluació Ambiental GOIBE856679/2025.

6. En data 21 de novembre de 2025 té entrada l'informe tècnic en relació amb la consulta i petició d'informe sobre el pla de l'Autoritat Portuària de Balears, amb número d'entrada en el registre del Servei d'Avaluació Ambiental GOIBE864410/2025.

7. En data 27 de novembre de 2025 té entrada l'informe tècnic en relació amb la consulta i petició d'informe sobre el pla del Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera, amb número d'entrada en el registre del Servei d'Avaluació Ambiental VALIB 443947.

8. En data 2 de desembre de 2025 té entrada l'informe tècnic en relació amb la consulta i petició d'informe sobre el pla del Departament de Medi Ambient i Reserva de Biosfera del Consell Insular de Menorca, amb número d'entrada en el registre del Servei d'Avaluació Ambiental GOIBE893954/2025.

9. En data 12 de desembre de 2025 té entrada l'informe tècnic en relació amb la consulta i petició d'informe sobre el pla del Departament de Gestió Ambiental, Sostenibilitat, Innovació i Transparència del Consell Insular d'Eivissa, amb número d'entrada en el registre del Servei d'Avaluació Ambiental GOIBE923552/2025.

10. En data 26 de maig de 2026 tenen entrada els informes tècnics en relació amb la consulta i petició d'informe sobre el pla de la Direcció General de Medi Natural i Gestió Forestal (Servei de Protecció d'Espècies, Servei de Gestió Forestal i Servei de Planificació al Medi Natural) amb número d'entrada en el registre del Servei d'Avaluació Ambiental VALIB 481762.

11. En data 15 de juliol de 2026 té entrada l'informe tècnic en relació amb la consulta i petició d'informe sobre el pla del Servei de Reforma i Desenvolupament Agrari, de la Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural, amb número d'entrada en el registre del Servei d'Avaluació Ambiental VALIB 493173.

Consideracions prèvies

L'aigua és un recurs escàs i públic, per la qual cosa és necessari que l'Administració estableixi mesures per a la seva utilització racional i l'adequada protecció de la seva qualitat. La principal eina per tal d'aconseguir aquests objectius és la planificació hidrològica. Així, els plans hidrològics són els instruments fonamentals per a l'ordenació dels recursos hídrics i per a aconseguir els objectius previstos a la Directiva Marc de l'Aigua (DMA).

La planificació hidrològica de les demarcacions hidrogràfiques s'articula mitjançant un procés adaptatiu continu que es du a terme a través del seguiment del pla hidrològic vigent i de la seva revisió i actualització cada sis anys. Els plans hidrològics de tercer cicle (2022-2027) actualment vigents han de ser revisats abans de finalitzar l'any 2027 i es realitzaran uns nous plans hidrològics de quart cicle (2028-2033) els quals incorporaran, en relació amb els plans actuals, els ajusts necessaris per a la seva aplicació.

A la nostra demarcació, el pla hidrològic de primer cicle es va aprovar mitjançant el Reial decret 684/2013, de 6 de setembre. El pla hidrològic de les Illes Balears (PHIB) de segon cicle es va aprovar a través del Reial decret 701/2015, de 17 de juliol. El Consell de Govern de les Illes Balears, mitjançant acord de data 24 de juliol de 2015, va ordenar la revisió anticipada del PHIB de segon cicle per tal de complir amb les recomanacions europees sobre la implementació de la DMA a l'estat espanyol. Aquesta revisió anticipada es va aprovar mitjançant el Reial decret 51/2019, de 8 de febrer. El Pla Hidrològic de tercer cicle es va aprovar mitjançant el Reial decret 49/2023, de 24 de gener.

Pel que fa al procés de planificació de quart cicle (2028-2033), la Direcció General de Recursos Hídrics ha iniciat el període de consulta pública dels documents inicials i de l'esquema provisional de temes importants. El PHIB de quart cicle suposa la revisió del PHIB vigent, corresponent al Pla Hidrològic de tercer cicle.

Resum del Document Inicial Estratègic (DIE)

Subjecció del pla a avaluació ambiental estratègica ordinària

L'article 12 del Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears, estableix que seran objecte d'avaluació ambiental estratègica ordinària els plans, així com les seves revisions, l'elaboració i aprovació de les quals s'exigeixi per una disposició legal o reglamentària i que estableixin el marc per a la futura autorització de projectes legalment sotmesos a avaluació d'impacte ambiental i es refereixin, entre d'altres, a la gestió de recursos hídrics. També seran objecte d'aquesta avaluació les modificacions dels plans que estableixin un marc nou per a l'autorització futura d'aquests projectes.

El document inicial estratègic (DIE) s'elabora amb l'esquema provisional de temes importants (EpTI) de la revisió del Pla Hidrològic. D'acord amb el que estableix l'article 79.5 del Reglament de Planificació Hidrològica, el DIE s'elabora abans d'elaborar-se el projecte de Pla. Per això, en el moment de redactar el document inicial, no s'ha inclòs encara el Programa de mesures ni la proposta de normativa del PHIB.

Contingut del DIE

Al DIE presentat s'hi troba el contingut mínim establert a l'article 18 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'Avaluació Ambiental:

a) Objectius de la planificació. D'acord amb l'article 40.1 del Reial decret legislatiu 1/2001, de 20 de juliol, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'aigües (TRLA) els objectius generals del pla són aconseguir el bon estat ecològic del domini públic hidràulic i la satisfacció de les demandes d'aigua, l'equilibri i l'harmonització del desenvolupament regional i sectorial, incrementant les disponibilitats del recurs, protegint la qualitat, economitant l'ús i racionalitzant els seus usos en harmonia amb el medi ambient i els altres recursos naturals.

b) Abast i contingut del pla. L'abast geogràfic del pla correspon a la Demarcació Hidrogràfica de les Illes Balears, definida al Reial decret 125/2007, de 2 de febrer, pel qual es fixa l'àmbit territorial de les demarcacions hidrogràfiques i que comprèn la zona terrestre i marina de les conques hidrogràfiques de l'arxipèlag, així com les aigües de transició, subterrànies i costeres associades a aquestes conques.

L'abast temàtic, la seva significació en el marc de la planificació hidrològica i quines qüestions planteja tractar, és determinat pels objectius que es pretenen assolir.

Pel que fa a l'abast competencial del PHIB, es poden diferenciar dos àmbits: l'administració competent en la planificació hidrològica (és a dir, l'Administració hidràulica de les Illes Balears) i les administracions gestores dels recursos hídrics.

Per una altra banda, els continguts obligatoris dels plans hidrològics es detallen a l'article 42 del TRLA. En relació amb la Demarcació Hidrogràfica de les Illes Balears, el contingut del pla ha d'ajustar-se també a la Instrucció de Planificació Hidrològica per a la Demarcació Hidrogràfica intracomunitària de les Illes Balears, aprovada per Decret llei 1/2015, de 10 d'abril (IPHIB).

Pel que fa a l'estructura formal del pla, la revisió d'un pla hidrològic haurà de complir l'establert a l'article 81 del Reglament de Planificació Hidrològica.

Per una altra banda, d'acord amb l'article 42.2 del TRLA, les successives revisions del pla hidrològic contindran obligatòriament la informació addicional següent:

- Resum dels canvis o actualitzacions efectuades des de la publicació del pla precedent.
- Avaluació dels progressos realitzats en la consecució dels objectius mediambientals.
- Resum i explicació de les mesures previstes a la versió del pla anterior que no s'han posat en marxa.

- Resum de les mesures addicionals transitòries adoptades per a les masses que probablement no assoliran els objectius mediambientals previstos.
- c) El desenvolupament previsible del pla o programa. En aquesta fase de planificació no estan definides les actuacions concretes que es derivaran del Pla Hidrològic, per la qual cosa no és possible identificar de forma detallada les actuacions o els projectes que siguin susceptibles de ser sotmesos al procés d'avaluació d'impacte ambiental. No obstant això, al DIE s'inclou una relació de possibles projectes que es podrien incloure en el pla i estar sotmesos al procediment d'avaluació d'impacte ambiental.
- d) Els potencials impactes ambientals prenent en consideració el canvi climàtic. A l'apartat 6 del DIE hi ha una relació dels potencials impactes ambientals (considerant el canvi climàtic) relacionats amb la planificació hidrològica i amb l'execució del programa de mesures.
- e) Les incidències previsibles sobre els plans sectorials i territorials concurrents. Segons l'apartat 8 del DIE, el Pla Hidrològic s'ha d'elaborar en coordinació amb les diferents planificacions sectorials i territorials que l'afectin. Els principals plans concurrents identificats s'agrupen en els següents àmbits:
- Cicle de l'aigua i Domini Públic Hidràulic (DPH): Pla Hidrològic Nacional, Pla Especial d'Actuació en Situacions d'Alerta i Eventual Sequera de les Illes Balears (PESIB), Pla de Gestió del Risc d'Inundació (PGRI), Plans de Gestió Sostenible de l'Aigua (PGSA) d'àmbit municipal i els plans d'emergència per sequera.
 - Ordenació territorial, urbanística i paisatge: Directrius d'Ordenació del Territori (DOT), Plans Territorials Insulars dels diferents Consells, planejament urbanístic municipal, Pla d'acció de la Reserva de la Biosfera (Menorca) i l'Estratègia del Paisatge (Mallorca).
 - Agricultura i ramaderia: Pla per a la millora de l'eficiència i la sostenibilitat de reguius (PRTR estatal) i el Pla General d'Aprofitament i Optimització d'Aigües Regenerades amb destinació al regadiu.
 - Energia, canvi climàtic i turisme: Plans i estratègies vigents relacionats amb la gestió turística, la transició energètica i el canvi climàtic a les Illes Balears.
 - Patrimoni natural: Plans d'Ordenació de Recursos Naturals (PORN) i Plans Rectors d'Ús i Gestió (PRUG) dels espais naturals protegits, plans de gestió de la Xarxa Natura 2000, i el Pla forestal de les Illes Balears 2015-2035.
 - Emergències: Pla especial per fer front al risc de fenòmens meteorològics extrems (METEOBAL), Pla especial de contingència per contaminació accidental d'aigües marines (CAMBAL) i el Pla especial enfront del risc d'inundacions (INUNBAL).

Esquema de temes importants

S'entén per Tema Important (TI) en matèria de gestió d'aigües aquella qüestió rellevant a l'escala de la planificació hidrològica i que pot posar en risc el compliment dels seus objectius.

L'objectiu essencial de l'Esquema de Temes Importants (ETI) de la Demarcació és la identificació dels problemes i el plantejament de solucions per als principals problemes tant actuals com previsibles de la Demarcació Hidrogràfica relacionats amb l'aigua. Es tracta doncs d'analitzar els problemes rellevants que dificulten o impedeixen aconseguir els objectius de la planificació hidrològica. L'ETI representa una etapa intermèdia entre la caracterització de la demarcació i el mateix projecte del pla hidrològic, i té la finalitat d'establir quins seran els principals assumptes del futur Pla Hidrològic. En primer lloc, la Direcció General de Recursos Hídrics elabora l'esquema provisional de temes importants (EpTI) tenint en compte els resultats d'una enquesta als diferents agents implicats.

La relació de Temes Importants de la Demarcació que hauran de ser tractats a la revisió del Pla Hidrològic de quart cicle s'agrupa en 4 blocs i és la següent:

Bloc 1. Compliment d'objectius mediambientals

- TI. 01 Contaminació puntual de masses d'aigua.
- TI. 02 Contaminació difusa de les masses d'aigua per nitrats, fosfats, herbicides i pesticides.
- TI. 03 Gestió de les aigües pluvials i residuals.
- TI. 04 Gestió de les aigües potables i les seves zones protegides, detecció de fuites.
- TI. 05 Conservació i requeriments hídrics de les masses d'aigua epicontinentals.

Bloc 2. Atenció a les demandes i racionalització de l'ús

- TI. 06 Explotació sostenible de les aigües subterrànies i repartiment de l'aigua entre els diferents usos i municipis.
- TI. 07 Optimització de l'oferta de recursos dessalinitzats, assignació i gestió d'infraestructures de dessalinització.
- TI. 08 Ús de les aigües regenerades i tancament del cicle integral de l'aigua.

Bloc 3. Seguretat front a fenòmens meteorològics adversos

- TI. 09 Gestió del risc d'inundació.
- TI. 10 Garanties de satisfacció de les demandes de proveïment en situacions de normalitat i de sequera.
- TI. 11 Avaluació de l'eficàcia dels Plans de Gestió Sostenible de l'Aigua i les seves accions com a eina de gestió d'àmbit municipal.
- TI. 12 Efectes del canvi climàtic sobre els recursos hídrics i mesures per mitigar el consum energètic en el cicle de l'aigua.

Bloc 4. Coneixement i governança

- TI. 13 Coordinació entre administracions, transparència i participació.

Cal indicar que la preparació de l'esquema de temes importants parteix de l'existència d'un Pla Hidrològic vigent per a la demarcació. Per una altra banda, s'han considerat les alternatives d'actuació següents per a cada un dels Temes Importants identificats:

- **Alternativa 0:** és l'alternativa tendencial, és a dir, la que descriu la situació ambiental, social, econòmica i legislativa que es donaria entre els anys 2028 i 2033 si no es desenvolupa i implementa el Pla Hidrològic de quart cycle.
- **Alternativa 1:** és l'alternativa global, un cop analitzades les mesures establertes al pla vigent, a on es detallen les solucions a adoptar o implantar que es preveu que permetin resoldre els principals problemes de la demarcació identificats a l'Esquema de Temes Importants a data de 2033. Així, es compleix amb els requeriments de la DMA, **rectificant, ampliant o modificant les mesures ja establertes**. Aquesta alternativa presenta les limitacions pròpies del pressupost existent i restriccions tècniques (el temps necessari per a la recuperació del medi natural) per a assolir determinats objectius en els terminis requerits.
- **Alternativa 2:** aquesta alternativa es configura en el cas que l'alternativa 1 no sigui suficient o sigui impossible la seva execució i plantegi la possibilitat d'exoneració de compliment dels objectius ambientals.

Consultes a les administracions públiques afectades i persones interessades

D'acord amb l'article 19 de la Llei 21/2013, l'òrgan ambiental va realitzar, durant el mes d'octubre de 2025, les consultes a les administracions i entitats següents:

- Direcció General de Residus i Educació Ambiental
- Direcció General de Medi Natural i Gestió Forestal (tots els serveis)
- Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural
- Direcció General d'Economia Circular, Transició Energètica i Canvi Climàtic
- Direcció General d'Emergències i Interior
- Direcció General de Salut Pública
- Ports de les Illes Balears
- Consell Insular de Mallorca (Departaments de Turisme, Territori i Medi Ambient)
- Consell Insular de Menorca (Departaments de Turisme, Territori i Medi Ambient)
- Consell Insular d'Eivissa (Departaments de Turisme, Territori i Medi Ambient)
- Consell Insular de Formentera
- Delegació del Govern a les Illes Balears
- Demarcació de Costes
- Autoritat Portuària de les Illes Balears
- Federació d'Entitats Locals de les Illes Balears (FELIB)
- Grup d'Ornitologia Balear (GOB)

- GOB Eivissa
- GOB Menorca
- Amics de la Terra
- Amics de la Terra Eivissa

En el moment de redactar el present informe, s'han rebut les següents respostes de les administracions consultades:

- Informe de la Delegació del Govern a les Illes Balears (Àrea Funcional de Foment), de data 10 de novembre de 2025, que conclou:

Després de la revisió de la documentació aportada des de la Conselleria de la Mar i del Cicle de l'Aigua en referència al Pla Hidrològic de la Demarcació Hidrogràfica de les Illes Balears (revisió de Quart cicle 2028-2033) es fa la següent valoració en referència a l'Annex 1 (Fitxa 12. Efectes del canvi climàtic sobre els recursos hídrics i mesures per mitigar el consum energètic en el cicle de l'aigua):

1. Una vegada analitzats els Temes Importants de Pla Hidrològic s'observa que no s'ha tingut en compte el sostre de consum per habitant a l'hora fer una valoració d'actuacions plantejades per a poder prendre decisions per a l'elaboració final del PHIB.

2. Que s'ha de calcular el sostre de consum/habitant. A dia d'avui, la mitjana estimada és de 350 litres per habitant i dia. Aquest consum està lligat al nombre de turistes que visiten les nostres Illes.

3. Que s'ha de mantenir un consum sostingut i evitar construir noves infraestructures complementàries, com les dessaladores o purificadores d'aigua, per augmentar el turisme que poden absorbir les Illes Balears.

4. Que per calcular la quantitat d'aigua que es pot usar fins a 2033 s'han de tenir en compte els models de predicció per a la simulació d'escenaris de reducció de precipitacions, com a referència, indicar que en 2030 està prevista una reducció en un 35% de la recàrrega del aqüífers illencs, d'aquesta manera es podria calcular la quantitat d'aigua que pot consumir fins a 2030.

5. Que en la memòria es mostra un requadre de diagnòstic de seguiment dels diferents tipus d'ús de les aigües, però són aspectes generals i no es detallen aspectes tan importants a les nostres Illes com:

- *El volum d'aigua que es pot destinar a piscines d'ús privatiu, i com s'ha d'usar en el cas de situacions extremes com poden ser les sequeres.*
- *El confinament o regulació de l'ús hidrològic dels aqüífers per tal de que es puguin sostenir espais naturals protegits.*

Per concloure, per realitzar qualsevol actuació s'ha de partir del valor de referència del consum anual d'aigua per persona i dia, i el pla hidrològic presentat no es sosté en aquesta premissa, i, per tant, seria necessari un canvi en l'enfocament del PHIB per a què s'adapti a la realitat actual i als possibles nous escenaris a l'hora de plantejar alternatives viables.

- Informe del Departament d'Ordenació Territorial i Turística del Consell Insular de Menorca, de data 11 de novembre de 2025. Aquest informe fa una anàlisi del

contingut de la documentació aportada en relació amb les seves competències, amb les observacions i conclusions següents:

a) Sobre el repartiment d'aigua subterrània entre els diferents municipis (TI. 06)

En relació a l'annex probable que s'incorpori a la Normativa del PHIB, com s'indica a l'apartat 4.3 del DIE, sobre el repartiment d'aigua subterrània i aigua dessalinitzada entre els diferents municipis es considera oportú aportar la següent informació sobre Menorca per, si és el cas, a tenir en compte per la seva importància en la capacitat de càrrega de l'illa:

1. Actualment hi ha nuclis de població en sòl urbà que no disposen de xarxa de subministrament d'aigua potable i on l'aportació d'aigua potable per a l'ús residencial es realitza, a petició de cada particular, en camions cisterna d'aigua provinent principalment d'altres municipis.

Els nuclis de població que no compten amb cap tipus de xarxa d'abastament d'aigua potable són els següents, tal i com consta en els corresponents PGSA:

T.M de Maó: Sant Antoni (amb aprox. 169 habitatges existents), es Murtar (amb aprox. 78 habitatges existents), Sa Mesquida (amb aprox. 115 habitatges existents)

T.M d'Es castell: Cala Sant Esteve

2. La revisió del Pla Territorial Insular de Menorca (art. 61 a art. 64; BOIB 86 de 24/06/2023) reconeix en sòl rústic, com a categoria especial de Nucli Rural de tipus 1, uns 28 assentaments que des del seu origen han tingut un caràcter predominantment residencial.

De conformitat a les Normes de l'esmentat Pla, l'ordenació urbanística i les previsions d'implantació d'infraestructures de serveis en aquests assentaments s'ha de remetre a un específic Pla Especial d'ordenació el qual, entre d'altres, ha de garantir el subministrament d'aigua potable a tot el Nucli Rural a través del sistema de proveïment municipal o a través de pous propis degudament autoritzats.

Els Nuclis Rural de tipus 1 reconeguts són els següents:

TM Maó: Camí de na Ferranda, Camí de Baix i Serra Morena.

TM Es Castell: Binissaida

TM Sant Lluís: Sa Bateria, Cas Vidals, Camí de Binibecó, Camí de ses Cases Velles i S'Arribada d'Alcalfar

TM Es Migjorn Gran: Na Foradada i La Figuerenya

TM Ciutadella: S'Hort d'en Vigo, S'Hort des Fasser, Ses Retxilleres, Camí de ses Vinyes, S'Hort Nou, La Vinya, Montefí Nord, Rafal Nou, Sa Llegítima, Son Aiet, Sant Antoni, Torre Vila, Ses Mongetes, Son Cavalló, Es Caragol

TM Alaior: Llumena i Biniguarda

El número de parcel·les afectades es descriu a l'Annex V de la Memòria de la revisió del PTI i la delimitació cartogràfica dels NR és la grafiada en les determinacions gràfiques de la revisió del PTI al Plànols d'ordenació Sèrie 1 (Sòl rústic i litoral) i Sèrie 5 (Sistema d'assentaments) accessibles des de la pàgina web del CIME (<https://www.cime.es/Contingut.aspx?IdPub=114709>)

b) Sobre l'emplaçament d'una nova dessalinitzadora a la zona de llevant de Menorca (TI-07)

Davant de la proposta d'implantació d'una nova dessalinitzadora a la zona de llevant de Menorca com a TI es considera convenient, a títol de suggeriment, informar sobre els següents aspectes per a tenir en compte per la seva importància en l'ordenació territorial de l'illa:

En la revisió del PTI de Menorca (art. 91-art. 109; BOIB 86 de 24/06/2023) s'han establert, d'acord amb el Conveni Europeu del Paisatge, les Directrius de Paisatge adreçades a la planificació territorial i urbanística i a altres polítiques, plans i accions d'incidència en el paisatge, sense perjudici d'altres determinacions adoptades per a la protecció, gestió i ordenació dels valors del paisatge, en particular la zonificació del sòl rústic i les corresponents matrius de regulació d'usos.

Per tant, com administració pública que ha de vetllar per la qualitat del paisatge com a patrimoni col·lectiu (art. 92 RPTI), atesa la incidència que la implantació d'una nova infraestructura com la dessaladora té en el paisatge de Menorca, es considera que a més de les mesures genèriques enumerades a l'apartat 7 del DIE relatives a la ubicació preferent de les noves infraestructures fora d'espais de rellevància ambiental (espais naturals protegits i Xarxa Natura 2000) i la de minimitzar l'impacte territorial prioritzant les actuacions en les infraestructures existents abans d'executar noves obres que impliquin ocupar nous sòls, una altra mesura a tenir en compte per a reduir els efectes negatius sobre el paisatge a Menorca, seria proposar com ubicació preferent per a l'emplaçament de la nova dessalinitzadora (TI-07) el sòl vacant del sòl urbà o sòl urbanitzable dels polígons industrials dels municipis de la zona de llevant (Maó, Es Castell i Sant Lluís).

VII. CONCLUSIÓ

*De l'anàlisi de la documentació facilitada per la Direcció General d'Harmonització Urbanística i Avaluació Ambiental relativa a l'expedient «PLA HIDROLÒGIC DE LES ILLES BALEARS DE 4t CICLE (2028 – 2033)» promogut per la Direcció General de Recursos Hídrics de la Conselleria de la Mar i del Cicle de l'Aigua del Govern de les Illes Balears per a l'emissió de l'informe com administració previsiblement afectada, d'acord a l'article 19 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, tenint en compte els criteris que sobre l'abast d'aquest informe s'enumeren a l'article 20 del Decret 3/2022 de 28 de febrer, **s'emet informe favorable sempre i quan es tinguin en compte les observacions i la prescripció sobre aspectes competència de l'administració consultada què s'han motivat a l'apartat VI de l'informe.***

- Informe del Departament de Territori Ordenació Turística, Mobilitat, Infraestructures Viàries i Lluita contra l'Intrusisme del Consell Insular d'Eivissa, de data 19 de novembre de 2025, que aporta les consideracions tècniques en relació amb el contingut de les fitxes de temes importants:
- **Fitxa 1. Contaminació puntual de masses d'aigua.**

Respecte dels abocaments de salmorra de plantes dessaladores, per a la determinació de la prioritat d'actuació, a més del criteri del volum de salmorra, és rellevant si l'abocament pot afectar en major o menor mesura a praderies de Posidonia oceanica o altres hàbitats marins d'interès comunitari. En concret, la IDAM d'Eivissa aboca a la costa de la badia de Talamanca on se situa un escull de Posidonia oceanica d'alt valor ecològic, per la qual cosa és urgent aplicar les millors tècniques disponibles per poder minimitzar l'impacte de l'abocament de salmorra.

Aquesta consideració també és aplicable a la fitxa 7, sobre recursos dessalinitzats, ja que incideix sobre les actuacions necessàries per evitar danys als ecosistemes marins.

- **Fitxa 3. Gestió de les aigües pluvials i residuals.**

A la taula 1 (Nuclis de població sense xarxa pública de clavegueram ni connexió a una EDAR) de la fitxa 3, hi falta la població de dret de nombrosos nuclis de població, especialment dels municipis de Sant Joan de Labritja i de Sant Josep de sa Talaia.

Aquesta informació és rellevant per a la valoració de la problemàtica que generen i la priorització de la seua solució.

- **Fitxa 12. Efectes del canvi climàtic.**

Aquesta fitxa exposa el següent al seu apartat 5.2 (alternativa 1) per complir els objectius ambientals a 2033:

«Només s'haurien d'obrir noves línies de dessalinització un cop aplicades totes les mesures viables de reducció de la demanda. I en aquests casos i en els d'instal·lació de noves infraestructures lligades al cicle de l'aigua, maximitzar l'origen renovable de la font d'energia. Un dels àmbits on s'esperen més afeccions significatives és la disponibilitat d'aigua, a conseqüència de períodes secs més intensos, llargs i recurrents.»

En canvi, entre les mesures per a aquest 4t cicle hi ha la construcció de 3 noves dessaladores i en la seua justificació no hi consta que s'hagi complit aquesta exigència. S'haurien de coordinar ambdues previsions.

- Informe tècnic en relació amb la consulta i petició d'informe sobre el pla de l'Autoritat Portuària de Balears, de data 21 de novembre de 2025, que conclou:

[...]

Una vez analizado el contenido de estos documentos se ha evaluado el impacto de los mismos sobre la zona de servicio de los puertos y el ámbito de competencias de la APB. Para ello se ha repasado cada uno de los Temas Importantes y las decisiones planteadas en el EpTI y se realiza una explicación de los efectos previsibles para los puertos y para la APB. Posteriormente, se ha evaluado la coherencia de estas decisiones con los documentos de ordenación de la zona de servicio del puerto vigentes.

Se puede concluir que los criterios generales que se planean en el EpTI no tienen un efecto directo sobre la planificación y ordenación de la zona de servicio.

Estas decisiones tampoco suponen interferencias directas con los documentos ordenación portuaria como PUEPs, DEUPs o Planes Especiales vigentes actualmente en los puertos que gestiona la APB; en particular no afectan ni a la delimitación de la zona de servicio ni condicionan los usos, ni afectan directamente a los principales parámetros urbanísticos que gobiernan el Plan Especial.

Sí se ha de tener en cuenta que algunas de las decisiones de planificación hidráulica pueden conllevar para la zona de servicio del puerto determinadas condiciones, y que el puerto, por estar en el punto más bajo de las cuencas, difícilmente podrá actuar sobre las causas. Por ello, se deberá analizar la redacción final de la revisión de 4º ciclo del PHIB para corroborar que esta planificación no condiciona la explotación de la zona de servicio de los puertos gestionados por la APB, y que aguas arriba se adoptan las medidas necesarias, particularmente en torrentes y redes con aliviaderos desembocando en las aguas portuarias, para garantizar una buena calidad de las mismas.

También se deberán tener en cuenta las medidas concretas que el EpTI ya anticipa (de sostenibilidad, ahorro de agua, reducción de la contaminación, etc...) y que podrían ser

trasladables a la normativa de funcionamiento ordinario del puerto y/o, en su caso, en proyectos y obras, pliegos concesionales, autorizaciones y posiblemente en documentos generales de planificación y ordenación del puerto, en todo caso a valorar por la APB en su momento.

Por último, será necesario analizar cómo se concreta también en la revisión de 4º ciclo del PHIB la ordenación y gestión de las zonas húmedas y de las ARPSI que, localizadas en la zona de servicio del puerto o su entorno, pueden suponer limitaciones tanto de actividades como de edificabilidad.

Por tanto, a la vista del análisis realizado, se emite informe FAVORABLE, solicitando se tengan en cuenta las siguientes consideraciones:

- *Se atienda a las particularidades del puerto como usuario estratégico, y se establezcan mecanismos de coordinación o interlocución que faciliten la colaboración, la transmisión de información, la coordinación de posibles medidas a adoptar y el seguimiento y control, así como el acceso temprano a las decisiones relevantes que le puedan afectar.*
 - *Se tengan en cuenta las singularidades y particularidades del puerto, que no siempre es asimilable a un espacio o área urbana convencional y que, además, por su situación en el punto más bajo de una cuenca, le pueden afectar significativamente las decisiones de planificación y actuaciones “aguas arriba”.*
 - *Se adopten las medidas oportunas, tanto en los torrentes como en las redes con aliviaderos desembocando en la zona de servicio de cada uno de los puertos, para prevenir episodios de contaminación o de reducción de la calidad de las aguas portuarias.*
- Informe del Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera, de data 27 de novembre de 2025, que conclou:

Per tot això, l'Estudi Ambiental Estratègic ha d'incorporar la perspectiva climàtica conforme a les consideracions tècniques d'aquest informe i en concret:

- 1. Incloure la documentació de referència i el compliment de l'articulat de la Llei 10/2019 de l'apartat 1, 2 i 5 de les consideracions tècniques.*
- 2. Contemplar la inclusió d'un mapa de punts georeferenciat de les infraestructures existents i les projectades per coordinar la planificació energètica.*
- 3. Incloure les mesures de minimització de les necessitats energètiques i disminució de les emissions de gasos efecte hivernacle; les consideracions per disminuir la vulnerabilitat davant dels impactes de canvi climàtic i la disminució de la contaminació atmosfèrica.*
- 4. Incloure un annex de perspectiva climàtica en l'Avaluació ambiental estratègica que ha d'incorporar:*
 - a. Una anàlisi del seu impacte sobre les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle directes i induïdes, així com mesures destinades a minimitzar-les o compensar-les en cas que no es puguin evitar.*
 - b. Una anàlisi de la vulnerabilitat actual i prevista davant els efectes del canvi climàtic i mesures destinades a reduir-la.*

c. Una avaluació de les necessitats energètiques del seu àmbit d'actuació i la determinació de les mesures necessàries per minimitzar-les i per garantir la generació d'energia d'origen renovable.

- Informe del Departament de Medi Ambient i Reserva de Biosfera del Consell Insular de Menorca, de data 2 de desembre de 2025, destacant les següents consideracions:

A l'apartat 4.2.3 Gestió de les aigües pluvials i residuals

Tenir en compte els resultats dels estudis d'aprofitament de pluvials dels polígons industrials de Menorca ja realitzats pel Departament de Medi Ambient, Reserva de Biosfera i Cooperació local i enviats a la Direcció General de Recursos Hídrics del Govern Balear.

En concret.

- *Diagnòstic pluvials Maó, enviat a DGRH en data 13/02/2025*
- *Diagnòstic pluvials Alaior, enviat a DGRH en data 12/06/2025.*
- *[...]*

A l'apartat 4.2.4 Conservació i requeriments hídrics de les masses d'aigua epicontinentals

Tenir en compte els diferents documents tècnics que ha realitzat el Institut menorquí d'estudis dins el marc de l'Acord Aigua i Territori amb el Departament de Medi Ambient, Reserva de Biosfera i Cooperació local del Consell Insular de Menorca, que seran enviats dins el primer trimestre de 2026 a la Direcció General de Recursos Hídrics del Govern Balear.

En concret:

- *La cartografia d'hàbitats de zones humides i valoració de l'estat ecològic de les zones humides de Mongofra, Addaia, s'Albufera, Lluriach i Son Bou*
- *Catalogació de fonts d'aigua naturals*
- *Estudi Multidisciplinari de la conca del torrent des Mercadal.*
- *Diagnòstic elements etnològics associat al barranc de cala en Porter*
- *Estudi patrimoni immaterial associat a les zones humides de Menorca*

A l'apartat 4.2.6 Explotació sostenible de les aigües subterrànies i repartiment de l'aigua entre els diferents usos i municipis

Tenir en compte els diferents documents tècnics que ha realitzat Institut menorquí d'estudis dins el marc de l'Acord Aigua i Territori amb el Departament de Medi Ambient, Reserva de Biosfera i Cooperació local del Consell Insular de Menorca, i que seran enviats dins el primer trimestre de 2026 a la Direcció General de Recursos Hídrics del Govern Balear.

En concret

- *Informe teledetecció Regadiu Menorca*
- *Estudi de pèrdues i volums no facturats*
- *Balanç hídric dels aqüífers des Migjorn i sa Roca*
- *Seguiment del balanç hídric de l'aqüífer de Migjorn de Menorca 1984-2022*

- *Estudi del consum d'aigua per a usos urbans de l'illa de Menorca*

A l'apartat 4.2.8 Ús de les aigües regenerades i tancament del cicle integral de l'aigua

Tenir en compte els resultats dels estudis realitzats pel Departament de Medi Ambient, Reserva de Biosfera i Cooperació local d'aprofitament de pluvials dels polígons industrials que seran enviats dins el primer trimestre de 2026

- *Projecte tècnic de canalització aigua regenerada EDAR Maó-Es Castell fins nucli urbà Maó*
- *Projecte tècnic canalització aigua regenerada EDAR Maó-Es Castell fins nucli urbà des Castell*
- *Diagnosi Potencial d'aigües regenerades a Menorca.*
- *[...]*
- Informe del Departament de Gestió Ambiental, Sostenibilitat, Innovació i Transparència del Consell Insular d'Eivissa, de data 12 de desembre de 2025, que fa les consideracions i propostes tècniques següents:

FITXA 1 CONTAMINACIÓ PUNTUAL DE MASSES D'AIGUA

- *A la descripció inicial es considera important destacar com a contaminant emergent la contaminació per microplàstics, donat el greu nivell de impacte i el seu augment progressiu.*
- *En relació amb els llots de les depuradores el desí final pel cas d'Eivissa és la metanització a la planta de tractament pel la seva valorització energètica.*
- *Pel cas d'Eivissa una dels principals orígens de la problemàtica del mal funcionament de les EDAR i conseqüent processos de contaminació, determinats pel mal funcionament d'aquestes, és per la salinització de les aigües a depurar. Es considera important descriure aquesta naturalesa d'aquest problema.*

FITXA 3 GESTIÓ D'AIGÜES PLUVIALS I RESIDUALS

- *Es considera proposar afegir com a estratègia de drenatges sostenible la revegetació o recuperació de vegetació de ribera als principals trams dels torrents per tal de incrementar el drenatge a aquests cursos fluvials i evitar el seu desbordament. En aquest mateix sentit, eliminar la vegetació invasora, especialment la canya (Arundo donax) causa principal de taponaments i de desplaçament de la vegetació autòctona.*
- *A la naturalesa del problema es considera afegir la pèrdua de vegetació de ribera i/o ocupació per Arundo donax, que evita el correcte drenatge als cursos fluvials.*
- *El cas a Eivissa de la presència important d'un urbanisme dispers amb sistemes de tractament de residuals mitjançant fosses sèptiques, amb un estat constructiu antic o mal dissenyat determina una causa o origen important de la problemàtica.*

FITXA 5 GESTIÓ D'AIGÜES PLUVIALS I RESIDUALS

- *Es considera important afegir el Torrent de Buscastell com a zona prioritària a establir el seu cabdal ecològic, per la singularitat del conjunt d'es broll de Buscastell.*

FITXA 6: EXPLOTACIÓ SOSTENIBLE DE LES AIGÜES SUBTERRÀNIES I REPARTIMENT DE L'AIGUA ENTRE ELS DIFERENTS USOS I MUNICIPIS

- *Incrementar el control sobre el terreny i ampliar dotació de personal per la tramitació de expedients sancionadors per incrementar la consecució de detecció i eliminació d'aprofitaments il·legals. Així es considera prioritària la mesura: «7) Vigilància d'infraccions i inspecció de les extraccions il·legals mitjançant la creació d'una policia de l'aigua. Identificació i clausura de captacions il·legals.»*

FITXA 7: OPTIMITZACIÓ DE L'OFERTA DE RECURSOS DESSALINITZATS, ASSIGNACIÓ I GESTIÓ D'INFRAESTRUCTURES DE DESSALINITZACIÓ

- *Incorporar en la descripció de la problemàtica el increment sostingut de la població, especialment estacional, la qual cosa redunda en introduir a la problemàtica la necessitat d'abordar la capacitat hídrica com element regulador de a tenir en compte per establir mecanismes de control i disseny de la capacitat de carrega o d'acollida al territori insular.*

FITXA 8: GESTIÓ DEL RISC D'INUNDACIÓ

- *Incorporar en activitats generadores del problema l'ocupació de lleres de torrents per infraestructures i per vegetació no autòctona.*
- *Incorporar com a nova decisió que es pot adoptar de cara a la configuració del futur PHIB, cometre projectes de restauració del bosc de ribera o vegetació palustre autòctona per millorar els drenatges dels torrents i la seva capacitat de retenció de fluxos i de la seva velocitat.*

FITXA 13: COORDINACIÓ ENTRE ADMINISTRACIONS, TRANSPARÈNCIA I PARTICIPACIÓ

- *Es considera afegir dins de la problemàtica de la manca de infraestructura administrativa del òrgan competent en la planificació i control, com és la Direcció general de recurs Hídrics dins del propi territori insular d'Eivissa. Això determina el dèficit de gestió sobre el terreny de les tasques atribuïdes a l'administració autonòmica.*
- *Es considera proposar com a millora la dotació a l'illa d'Eivissa de estructura administrativa i tècnica de la Direcció General de Recurs Hídrics.*

Consideracions i propostes tècniques sobre: DOCUMENT INICIAL DE L'AVALUACIÓ AMBIENTAL ESTRATÈGICA

- *Es considera necessari que el Document Ambiental estratègic proposi la nova inclusió de la bassa de sa Rota al municipi de santa Eulària d'es Riu com a zona humida inclosa al catàleg. L'anterior donat a la presència molt singular d'avifauna aquàtica.*
- *En quant a l'apartat: Impactes potencials previsibles de les noves mesures del cicle 2028 – 2033 una vegada executades. Assenyalar com impacte potencial a valorar, les tasques de neteja dels torrents mitjançant maquinària pesada, contrastant com alternativa altres metodologies de manteniment dels llits dels torrents.*
- Informes de la Direcció General de Medi Natural i Gestió Forestal, de data 25 de maig de 2026:
 - Servei de Planificació al Medi Natural (XN-430/2025), de data 30 d'octubre de 2025, que conclou:

Per tot això, inform respecte al document d'abast del Pla Hidrològic de les Illes Balears del 4t cicle (2028-2033), dins el procediment d'avaluació ambiental estratègica, i pel que té a veure amb les competències del Servei de Planificació al Medi Natural que:

- Cal incloure la necessitat d'establir el cabal ecològic de les fonts, especialment d'aquelles incloses dins la XN2000 i que presentin les condicions apropiades per acollir l'HIC 7220 Fonts petrificants amb formació de tuf (Cratoneurion), considerat prioritari a la Directiva Hàbitats.*
- Igualment que en el cas de la proposta d'una policia de vigilància d'infraccions i inspecció per a les captacions d'aigües subterrànies (apartat 4.2.6.7), cal fer extensiva aquestes funcions per a les captacions d'aigua de les fonts.*
- Es recomana incloure la necessitat de fer sondejos a les coves anquihalines conegudes (HIC 8330 Coves marines submergides o semisubmergides) per tal de poder fer un seguiment del seu estat ambiental mitjançant l'anàlisi periòdica de les seves aigües.*

Cal avaluar la possibilitat d'incrementar el nombre de zones humides de l'annex 5 del PHIB 3er cicle amb altres zones per ventura de menys superfície o, fins i tot, de naturalesa artificial, sempre i quan la valoració ambiental que se'n faci determini la seva rellevància.

- Servei de Protecció d'Espècies (SPE-221/2025), de data 25 de novembre de 2025, que conclou:

Per tot l'exposat, consideram que la memòria i el document inicial del Pla Hidrològic de les Illes Balears de 4t cicle (2028-2033) no esmenten alguns aspectes mediambientals importants relacionats amb les espècies silvestres, i que el projecte de Pla i l'Estudi Ambiental Estratègic hauria de tractar els següents aspectes:

- 1. Valorar l'impacte de les accions, infraestructures i mesures del pla sobre la conservació de les espècies silvestres associades al medi aquàtic, amb especial atenció a les espècies en règim de protecció especial i amenaçades.*
- 2. En el cas de les espècies en règim de protecció especial, cal tenir en compte les mesures incloses en els plans de recuperació, conservació i maneig elaborats per la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural, així com les normes contingudes en el Decret 25/2018, de 27 de juliol, sobre la conservació de la Posidonia oceanica a les Illes Balears. En qualsevol cas, es respectarà la delimitació de les Àrees Biològiques Críiques.*
- 3. Mesures per mantenir el cabal ecològic de zones humides, basses, estanys i torrents per garantir la conservació de les espècies silvestres presents a les masses d'aigua superficial o els seus marges.*
- 4. Mesures de manteniment periòdic de lleres i riberes per no afectar l'estat ecològic dels torrents i basses, i les espècies de flora i fauna protegides.*
- 5. Mesures per evitar l'entrada de substàncies perilloses presents a les aigües residuals i depurades en el medi aquàtic i en les cadenes alimentàries, que poden causar efectes negatius sobre les espècies.*
- 6. Mesures per evitar l'aplicació de plaguicides i altres biocides a les masses d'aigua o infraestructures, que poden alterar l'equilibri ecològic, la disponibilitat d'aliment i afectar negativament la fauna.*

7. *Mesures per revertir la salinització de les zones humides que ho requereixin per tal de mantenir les poblacions de determinades espècies de protecció especial. En el cas d'ús d'aigua depurada, mesures de control de la contaminació per substàncies perilloses.*
 8. *Mesures relatives a l'eliminació i a la prevenció de la introducció de la flora i fauna exòtica invasora presents a cadascuna de les masses d'aigua, d'acord el RD 630/2013. Valorar possibles actuacions d'eliminació per restablir el bon estat de les masses d'aigua.*
 9. *La selecció de les ubicacions de les infraestructures (noves plantes, emissaris) i el seu desenvolupament s'haurà de realitzar de forma que no s'afecti la conservació de les espècies silvestres protegides, tenint en compte que les seves àrees de reproducció, alimentació i repòs.*
 10. *S'hauran d'especificar les possibles mesures genèriques a adoptar per reduir l'impacte de les infraestructures sobre la contaminació lumínica, sonora i per evitar les col·lisions l'electrocució d'aus en tancaments i línies elèctriques.*
 11. *Manteniment de suficients punts d'aigua disponibles per a la fauna, especialment durant els episodis de sequera, amb dispositius de prevenció d'ofegaments.*
 12. *Per a les basses temporals, mesures de control de les seves conques de drenatge.*
 13. *Mesures de protecció, control, vigilància i seguiment periòdic de l'estat de les zones humides naturals o alterades (indicadors biològics de l'estat, nivell freàtic, etc.) que no es troben en cap espai protegit, però que presenten espècies protegides, com ara sa Porrassa, La Gola (Pollença), el Prat de sa Font de la Vila i el Prat de Sant Jordi (Palma), Ses Feixes i el Prat de Vila (Eivissa), i el Riu de Santa Eulària.*
 14. *Mesures de protecció de les basses i zones humides artificials, inventariades o no, que presentin espècies de fauna protegida: Basses de Son Nuviu (Petra), Basses de Son Navata (Felanitx), Mines de Sineu, Pedreres de Vilafranca, Bassa litoral Riu de S'Illot (Manacor), Basses de la EDAR de Binissalem, EDAR d'Ariany, EDAR de Vilafranca, Bassa de sa Ràpita, Basses de reg de Son Trobat (Algaida), Bassa de reg de Can Guidet (Palma), Bassa de Son Jaumell (Capdepera), Bassa d'Inca, Bassa de Porreres, Bassa de reg de Formentera, basses artificials de reg de Menorca (Binissermenya, Binillubet), Embassament del torrent de Llinàritx (Mercadal), es Fogueró (Palma) i basses de camps de golf d'interès biològic.*
- **Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl (IA097-25), de data 13 de maig de 2026, que conclou:**

A la vista de les consideracions tècniques exposades sobre l'objecte del present informe i de les característiques de l'entorn on s'ubica l'actuació, s'informa el següent:

En el marc de la gestió forestal i la protecció del sòl, s'han de considerar les especificacions tècniques prèviament indicades, amb especial atenció a les actuacions següents:
 - *Cartografia i diagnòstic de riscos : Realitzar la identificació i delimitació de zones amb risc hidrològic i/o erosiu mitjançant anàlisi topogràfica, hidrològica i edàfica, per establir prioritats d'intervenció.*
 - *Restauració hidrològica-forestal integrada: Implementar mesures combinades que incloguin:*

- *Construcció de dics i estructures de dissipació per reduir l'energia de les avingudes d'aigua.*
- *Reforestació de conques hidrològiques amb espècies autòctones, orientada a incrementar la infiltració i estabilitzar el sòl, minimitzant processos erosius.*
- *Gestió de vegetació invasora en lleres: Executar programes d'eliminació sistemàtica de canya (*Arundo donax*) en torrents i cursos fluvials, garantint la permeabilitat hidràulica i reduint el risc d'obstrucció en episodis de cabals extraordinaris.*

En relació al risc d'incendis forestals:

- *Durant l'època de perill d'incendis i, en qualsevol cas, quan hi hagi una emergència, ha d'estar garantit el pas a les infraestructures de gestió de l'aigua; les basses d'aigua regenerada, les depuradores d'aigües residuals, etc; per als serveis d'emergències, tant mitjans terrestres com mitjans aeris, tal com s'especifica a l'art. 47 de la Llei de Forest.*
 - *Es recomanable que una part de la lamina d'aigua d'aquestes infraestructures i el voltants estiguin lliures d'obstacles per poder realitzar les maniobres de carga d'aigua, amb mitjans aeris, en cas d'incendi forestal; sempre que sigui possible.*
 - *En les zones estratègiques poder fer convenis per instal·lar dipòsits d'incendis que es puguin omplir amb les aigües regenerades, depurades o de les bases de laminació.*
- Resposta a la consulta sobre el pla del Servei de Reforma i Desenvolupament Agrari, de la Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural, de data 15 de juliol de 2026, que indica:

*En relació a l'expedient abans esmentat i vista la documentació presentada, aquesta Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural, mitjançant el Servei de Reforma i Desenvolupament Agrari, informa **favorablement** el Pla Hidrològic de les Illes Balears de 4t cicle (2028-2033), des del punt de vista agrari i d'acord a la normativa vigent en matèria agrària, la Llei 3/2019.*

Consideracions tècniques

1. D'acord amb l'article 30.8 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, la Comunitat Autònoma de les Illes Balears (CAIB) té la competència exclusiva per a l'ordenació i concessió de recursos i aprofitaments hidràulics, així com la funció d'elaborar i revisar la planificació hidrològica (competència traspasada mitjançant el Reial decret 115/1995, de 27 de gener, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Administració de l'Estat a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears en matèria de recursos, aprofitaments i obres hidràuliques). A la CAIB li correspon l'aprovació prèvia del pla hidrològic, abans de l'aprovació definitiva per part de l'Estat.
2. S'ha de tenir en compte també que d'acord amb el punt 2 de l'article 71 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, els consells insulars, a més de les competències que els són pròpies, poden assumir dins el seu àmbit territorial la funció executiva i la gestió dels recursos i aprofitaments hidràulics, canals i regadius, règim general d'aigües.
3. Com ja s'ha indicat a un apartat previ, al documenta ambiental estratègic (DIE) no s'inclou encara el Programa de mesures ni la proposta de normativa del PHIB. Per

tant, el document inicial estratègic resulta un tant genèric. L'anàlisi dels possibles impactes ambientals del pla es desenvoluparà a l'Estudi Ambiental Estratègic.

4. D'acord amb el punt 1 de l'article 19 de la Llei 21/2013, l'òrgan ambiental ha sotmès l'esquema de temes importants i el DIE a consultes de les administracions públiques afectades i de les persones interessades. En aquest sentit, cal indicar que algunes de les consideracions dels informes rebuts fan més referència a observacions respecte del propi Pla que al document inicial estratègic. Així, a les conclusions del document d'abast s'han incorporat els punts dels informes rebuts que es consideren més apropiats per formar part de l'EAE.
5. Segons el punt 2 de l'article 19 de la Llei 21/2013, l'òrgan ambiental ha d'elaborar i remetre al promotor i a l'òrgan substantiu el document d'abast de l'EAE, juntament amb les contestacions rebudes a les consultes efectuades. L'organisme de conca redactarà l'EAE, d'acord amb els continguts del document d'abast. Aquest estudi ambiental partirà de la base que es tracta d'una revisió d'un Pla (aprovat mitjançant el Reial decret 49/2023, de 24 de gener, i amb declaració ambiental estratègica favorable per acord del Ple de la CMAIB de data 21 de juliol de 2022), i a on s'avaluaran les modificacions respecte a l'actual Pla vigent. Aquest EAE també valorarà ambientalment les noves actuacions incloses al Programa de Mesures d'aquest nou cicle no previstes als plans anteriors.
6. En relació amb la **contaminació puntual i difusa de les masses d'aigua** (TI.01 i TI.02), una de les mesures que inclou el DIE al T1.01 és: «Mesures de control específiques en relació amb els abocaments de salmorres [*a clavegueram*]. Una mesura aplicable seria l'obligatorietat de determinar punts de control de la conductivitat a la xarxa de sanejament, amb enviament de la informació de manera telemàtica, per fitar els usuaris que fan mal ús de la xarxa». Cal dir que aquesta mesura resulta molt adequada, tant per tenir un control dels abocaments de salmorres d'equips d'osmosi particulars de grans consumidors com per fitar el trams de les xarxes de clavegueram costaneres que es troben en mal estat, prioritzant les actuacions de millora.

Quant a la **contaminació per nitrats de les masses d'aigua**, entre d'altres mesures, al TI. 02 es valora com a alternativa 2 la possibilitat de declarar tota la Demarcació com a zona vulnerable a la contaminació per nitrats. D'altra banda, es proposa l'exigència d'implantar sistemes autònoms de depuració o dipòsits estancs a tots els habitatges situats en sòl rústic, tant els de nova construcció com els ja existents. L'EAE hauria d'avaluar la viabilitat tècnica, l'impacte socioeconòmic d'aquestes obligacions per a la població en rústic, i el benefici ambiental esperat sobre la qualitat de les masses d'aigua subterrània. També s'hauria de fer una estimació del nombre d'habitatges que no disposen de cap sistema de gestió de les aigües residuals.

Així mateix s'indica que, per reduir la contaminació per nitrats, s'ha de millorar la col·laboració de l'Administració hidràulica amb l'administració competent en agricultura i ramaderia i amb competències urbanístiques en sòl rústic.

També s'hauria d'estudiar, en aquelles masses que han tengut una tendència sostinguda de disminució de la concentració de nitrats al llarg de diferents cicles de planificació hidrològica, quines han estat les circumstàncies o mesures que han permès aquesta millora i si es poden extrapolar a altres masses en mal estat química per la presència de nitrats.

7. La **gestió de les aigües pluvials i residuals i l'ús d'aigües regenerades i tancament del cicle integral de l'aigua**, es tracten al TI.03 i al TI.08.

En relació amb la **gestió de les aigües pluvials**, seria convenient establir una prioritat pels diferents usos o destinacions següents:

- Reutilització in situ (habitatges unifamiliars i plurifamiliars, indústries, hotels...).
- Reutilització municipal per neteja de vials o reg mitjançant la instal·lació de dipòsits en xarxes de pluvials separatives.
- Infiltració a zones drenants mitjançant la implantació de sistemes urbans de drenatge sostenible, com ara els jardins de pluja.
- Abocament directe de pluvials a masses d'aigua, evitant l'arrossegament de sòlids i altres contaminants.
- La darrera opció, i que s'ha d'eliminar progressivament, és la recollida conjunta de pluvials amb residuals en xarxes unitàries.

Quant a la **reutilització de l'aigua depurada**, la qualitat de l'efluent d'algunes estacions no és adequada per a la seva reutilització al sector agrari o pels problemes que la seva infiltració pot causar als aqüífers.

Una de les principals causes de la falta de qualitat de l'aigua depurada és l'elevada concentració de clorurs. Aquests clorurs provenen de les infiltracions d'aigua de mar a les xarxes de sanejament municipals en zones costaneres i de les salmorres que aboquen les dessaladores no autoritzades o de particulars a les xarxes de sanejament. Per tant, és necessari preveure i avaluar mesures destinades a millorar la qualitat de l'aigua depurada per poder aprofitar tot el seu potencial, així com no projectar ERAR sense una etapa de dessalinització de l'efluent en cas necessari.

Així mateix, és important actualitzar les bases de dades de conductivitat i clorurs a les xarxes de clavegueram, a l'entrada de les EDAR i als efluent depurats, per tal de poder prioritzar amb dades actualitzades quines són les depuradores més adequades per la reutilització de les aigües regenerades. En aquest sentit, seria interessant **valorar que el pla hidrològic de quart cicle inclogui la concentració de clorurs com a paràmetre de determinació obligatòria als efluent de les EDAR**. La normativa vigent en matèria de depuració d'aigües residuals ni la nova Directiva (UE) 2024/3019 obliguen a l'anàlisi de clorurs, però seria una **dada de gran valor pràctic en el context de les Illes Balears**.

S'ha de tenir en compte que la major part de la Directiva (UE) 2024/3019 s'ha d'haver transposat i entrat en vigor el dia 31 de juliol de 2027. Per tant, aquesta disposició ja serà d'aplicació a tot el quart cicle de planificació hidrològica 2028-2033.

L'EpTI introdueix com a nou repte l'adaptació a la nova Directiva (UE) 2024/3019, que imposa requisits molt més estrictes, com el tractament quaternari per a l'eliminació de microcontaminants i l'obligació de gestionar els desbordaments d'aigües pluvials (abocament zero). L'EAE hauria de considerar l'impacte territorial i el consum energètic derivat de la construcció d'aquestes noves infraestructures, especialment dels tractaments avançats, valorant si el seu cost energètic compensa el benefici de l'eliminació dels contaminants emergents en el medi receptor.

Quant al dimensionament de les EDAR, una de les mesures proposades dins del TI.01 és «Dimensionar les EDAR d'acord amb la població de fet prevista. En els redimensionaments o remodelacions, contemplar la implantació de doble canonada de cabal (temporada alta/baixa)». En aquest sentit, cal dir que és fonamental **disposar de dades reals de variació del cabal mensual de totes les EDAR** per poder adaptar-se a les necessitats de l'aglomeració a la qual donen servei. Per tant, una mesura més concreta seria: «Disposar de dades acurades de cabal i de qualitat de les aigües d'entrada i de l'efluent que permetin prendre decisions adequades a la realitat».

Quant a la **reutilització d'aigües grises**, a l'alternativa 2 del TI.03 es planteja «Es podria obligar a que tots els habitatges, inclosos els existents, s'adaptin per poder separar les aigües grises i així disminuir el volum d'aigües residuals». Cal dir que, des de la no reutilització d'aigües grises fins a la reutilització total plantejada hi ha alternatives intermèdies. Per exemple, obligar als habitatges nous a la seva implantació, o només als habitatges nous plurifamiliars, o als grans consumidors com ara els hotels, que podrien fer una adaptació progressiva dins d'un període establert al PHIB i/o a les ordenances municipals.

Dins de les mesures proposades al TI.03 s'indica: «Facilitar línies de finançament a través de subvencions conjuntes del cicle integral». Caldria que hagi **partides de subvencions siguin específiques per millores de la xarxa de sanejament**, per assegurar que es destinen a aquest objectiu.

Finalment, també dins de l'àmbit del tancament del cicle integral de l'aigua, seria interessant la **coordinació amb el Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl**, tal i com mencionen al seu informe, per dur a terme projectes d'increment de la massa forestal a masses d'aigua subterrània en mal estat quantitatiu o zones amb pluviometria baixa per millorar la infiltració als aqüífers. D'acord amb una revisió sistemàtica recent (*Cobertura vegetal en la recarga de acuíferos: una revisió sistemàtica. Julio de 2025. Revista Invecom*), **restaurar la massa forestal pot incrementar la recàrrega d'un aqüífer** fins en un 35%.

8. En relació amb la **gestió d'aigües potables**, el TI.04 aborda la transposició de la Directiva (UE) 2020/2184 mitjançant el Reial decret 3/2023, que exigeix l'elaboració

de Plans de Seguretat de l'Aigua i l'avaluació de fuites estructurals. L'EAE haurà d'avaluar l'impacte socioeconòmic i territorial derivat de la delimitació estricta de perímetres de protecció de les captacions d'aigua subterrània per a proveïment humà, analitzant com les mesures correctores poden afectar els usos i activitats (agrícoles, industrials o urbanístics) existents o previstos al territori circumdant.

També dins d'aquest TI.04 es proposa com a mesura «Establiment de línies d'ajuts per a l'impuls a la digitalització i implantació de sistemes de telegestió en proveïments». Les condicions d'aquestes subvencions haurien d'incloure la condició d'enviament periòdic de dades a l'AH.

Quant a les alternatives plantejades al TI.04, a l'Alternativa 1 s'inclou la mesura: «S'incrementaran els controls als municipis amb pèrdues molt elevades a les seves xarxes». A l'EAE s'haurà de concretar com es durà a terme aquest increment. Seria convenient, en el cas de les aigües d'abastiment, generalitzar l'obligació d'instal·lar comptadors digitals amb lectura a distància als quals pugui accedir l'AH. També es pot plantejar que, per tal de decidir els controls que s'han d'implantar, no només sigui pel percentatge de pèrdues, sinó també per la concentració de clorurs dels pous, pel volum absolut extret o per deteccions prèvies d'incompliments del volum d'extracció establert a la concessió.

9. **L'explotació sostenible de les aigües subterrànies i la garantia de satisfacció de les demandes**, es tracten als TI.06 i TI.10, respectivament.

Dins d'aquest bloc cal dir que, tot i que les restriccions i el control de les extraccions a masses d'aigua en mal estat quantitatiu són fonamentals, s'ha de garantir i controlar també l'explotació sostenible de les masses que han assolit el bon estat quantitatiu, per tal de mantenir-lo.

A més a més, s'ha de tenir en compte l'evolució de la disponibilitat d'aigües subterrànies i la previsible disminució com a conseqüència del canvi climàtic, i **plantejar la reducció de les concessions existents segons la disponibilitat del recurs disminueixi**. S'ha de prestar especial atenció a aquelles masses d'aigua que, tot i estar actualment en bon estat quantitatiu, poden passar a mal estat si es mantenen les extraccions actuals però la disponibilitat baixa.

Dins d'aquest bloc cal dir que, en el cas que s'hagués de fer una **reducció concessional generalitzada a una massa d'aigua en mal estat quantitatiu**, s'hauran d'establir criteris per aquesta disminució. Per exemple, es pot considerar:

- Un percentatge igual per totes les concessions.
- Una reducció de les concessions que superen un determinat volum.
- Una reducció de les concessions de proveïment que fan una extracció excessiva de forma sistemàtica.
- Una reducció de les concessions que extreuen aigua de mala qualitat, per exemple salinitzada.

- Una reducció de les concessions de proveïment quan el municipi té unes pèrdues que superen un determinant percentatge.
- Una reducció únicament de les concessions que no són per abastiment.

Aquestes disminucions s'haurien d'acompanyar de mesures concretes de gestió de la demanda per tal d'aconseguir **reduccions absolutes mesurables** a la massa subterrània.

Al TI.06 es recull la mesura: «Millorar l'eficiència hídrica en l'agricultura i obligar a utilitzar l'aigua regenerada a totes les explotacions on estigui disponible si extreuen masses d'aigua en mal estat quantitatiu, llevat que per raons de salut pública no estigui permès». Considerant aquesta mesura com a molt adequada, s'hauria d'incloure dins la normativa del Pla Hidrològic de 4t cicle. Així mateix, l'article 123.4 indica:

No es podran atorgar noves autoritzacions i concessions a les masses d'aigua subterrània amb una explotació superior al volum disponible.

[...]

No obstant això, podran atorgar-se autoritzacions o concessions a aquestes masses quan es doni un dels supòsits següents:

[...]

b) Siguin sol·licituds per a explotacions agràries preferents fins a un volum màxim de 10.000 m³/any.

c) Siguin sol·licituds d'empreses de joves agricultors que tinguin la formació exigida per l'administració agrària per a la primera instal·lació de joves agricultors o haver exercit l'activitat agrària per compte propi o d'altri durant més de tres anys i ja hagin sol·licitat inscripció en el registre insular agrari de les Illes Balears.

S'hauria de valorar reduir el volum establert a les instal·lacions preferents (10.000 m³/any) així com establir també una limitació específica per a les explotacions de joves agricultors. Aquestes noves concessions haurien d'anar vinculades a l'obligació per part de l'explotació de fer un ús eficient de l'aigua, aplicant les millors tecnologies disponibles.

Així mateix, cal dir que a les masses en bon estat quantitatiu també es podria fomentar la substitució d'aigües subterrànies per regenerades, tenint en compte tant l'increment de la demanda com la disminució de la infiltració causada pel canvi climàtic.

A més, cal posar de manifest que l'actual normativa d'avaluació ambiental estatal inclou entre els projectes sotmesos a avaluació ambiental els projectes d'extracció d'aigües subterrànies en les masses d'aigua subterrània en mal estat quantitatiu, per la qual cosa, si al PHIB es mantenen excepcions a les prohibicions de noves autoritzacions o concessions a les masses subterrànies en mal estat quantitatiu, aquests projectes es sotmeten a avaluació d'impacte ambiental, demorant el procediment d'autorització dels projectes per part de l'administració hidràulica, impossibilitant la simplificació administrativa, i incrementant les tasques administratives als diferents departaments implicats en la tramitació (avaluació ambiental amb fase de consulta-petició d'informe a

les administracions públiques afectades, autonòmiques i locals). Per al qual cosa, si a la normativa del PHIB es regulen de manera més acurada les extraccions es pot simplificar la seva tramitació.

En les **mesures de repartiment d'aigua de consum humà entre distints municipis**, s'ha de tenir en compte l'existència de nuclis urbans que s'abasteixen amb camions procedents d'altres municipis (per exemple, els nuclis de Sant Antoni, es Murta i Sa Mesquida, a Maó) així com aquells nuclis rurals als quals els plans territorials preveuen la implantació d'infraestructures de serveis mitjançant plans especials d'ordenació (per exemple, d'acord amb l'informe del Departament d'Ordenació Territorial i Turística del Consell Insular de Menorca, a Menorca hi ha 28 nuclis rurals de tipus 1).

En general, les mesures proposades a l'alternativa 1 al TI.06 i al TI.10 es consideren molt adequades.

10. En relació amb la **Conservació i requeriments hídrics de les masses d'aigua epicontinental** (TI.05), en aplicació de l'article 9 del recent Reglament (UE) 2024/1991 relatiu a la restauració de la natura, el Pla ha de preveure un inventari de barreres artificials a la connectivitat de les aigües superficials i determinar quines d'aquestes barreres s'han d'eliminar. L'EAE haurà de valorar els efectes ambientals d'aquesta eliminació, així com l'impacte de la fixació i compliment de nous cabals ecològics en aigües de transició i zones humides sotmeses a pressions antròpiques que facin perillar-ne la conservació.

11. Pel que fa a la **dessalinització de l'aigua de mar** (TI.07) a la descripció del tema important s'indica que «L'aigua dessalinitzada s'ha consolidat com a una alternativa clau a la Demarcació per poder garantir el proveïment en poblacions amb estrès hídric o amb recursos limitats. No obstant això, la seva producció comporta uns costos econòmics i ambientals elevats, especialment pel consum energètic associat al procés de dessalinització i els abocaments de salmorra, que poden afectar l'estat ecològic de les masses d'aigua».

Això no obstant, entre els impactes de la dessalació de l'aigua de mar es poden destacar l'efecte de l'abocament de les salmorres resultants del procés de dessalació que constitueixen una gran amenaça per a la *Posidonia oceanica*, espècie d'una importància biològica i ecològica extraordinària.

També és molt important avaluar la petjada de carboni associada a les infraestructures de dessalació. D'acord amb l'EpTI, el consum energètic del procés de dessalinització oscil·la actualment entre 2,5 i 3,5 kWh per cada m³ d'aigua que produeix, xifra que suposa un increment considerable dels costos i de l'empremta de carboni respecte a l'ús de recursos convencionals (l'extracció d'aigua subterrània pot representar 0,5 kWh/m³).

Per una altra banda, entre les decisions que poden adoptar-se de cara a la configuració del futur PHIB previstes al tema important 07 es poden destacar les següents:

«1) Implantació de noves dessalinitzadores al sud de Mallorca, zona de llevant de Menorca i illa d'Eivissa».

«2) La producció de dessalinització ha d'anar acompanyada d'un detriment de les extraccions de masses subterrànies en mal estat quantitatiu».

«4) Millorar l'eficiència energètica de les dessalinitzadores, integrant progressivament fonts d'energies renovables i fer-les imprescindibles a les noves plantes dessalinitzadores que es construeixin».

Tot i que amb aquestes actuacions es poden satisfer les demandes i reduir l'extracció d'aigua subterrània, aquestes infraestructures suposen, com ja s'ha indicat, un important impacte ambiental així com un alt cost econòmic. Per tant, l'EAE haurà de fer una avaluació detallada d'aquests impactes i de les mesures proposades per tal de minimitzar-los.

El TI.07 estableix una decisió clau per a la configuració del futur PHIB: **la producció d'aigua dessalinitzada ha d'anar obligatòriament acompanyada d'una reducció de les extraccions de masses subterrànies en mal estat quantitatiu**. L'EAE no només ha d'avaluar l'impacte de les plantes (salmorra i energia), sinó que ha de garantir que el Pla preveu mecanismes normatius efectius perquè els nous recursos no convencionals s'emprin per a la substitució de captacions sobreexplotades, i no com a recurs addicional per permetre nous creixements poblacionals, urbanístics o turístics.

Així mateix, la implantació de noves dessalinitzadores i/o l'accés a l'aigua dessalinitzada s'hauria de vincular a l'**alliberació prèvia dels cabals actualment desaprofitats per pèrdues de xarxa o per superacions de la dotació prevista** dels municipis afectats, o al manco a la constatació d'un esforç seriós de disminució progressiu per part dels ajuntaments. Per exemple, en el cas de Mallorca, a on s'ha plantejat una nova IDAM al sud, l'aigua no comptabilitzada a l'any 2024 publicada al Portal de l'Aigua és:

Municipi	Aigua no comptabilitzada 2024 (Portal de l'aigua)
Santanyí	17,33%
Llucmajor	23,97%
Ses Salines	28,42%
Felanitx	46,71%
Campos	67,15%

S'hauran d'aplicar les MTD (millors tècniques disponibles) tant pel procés de dessalinització com per l'abocament a les masses d'aigua costanera.

D'acord amb bibliografia específica de l'impacte de la salmorra a la mar, cal dir que aquesta aigua de rebuig hipersalina origina plomes de descàrrega denses que

potencialment poden afectar els organismes i les comunitats marines. Els seus efectes dependran dels ecosistemes que rebin aquests abocaments, les condicions hidrodinàmiques de la zona, la profunditat de descàrrega i el flux de salmorra.

Així mateix, cal dir que, tot i que sovint només es considera l'impacte de l'excés de salinitat de la salmorra, es tracta d'un efluent concentrat que **pot també contribuir a l'eutrofització de la massa**, ja que pot concentrar altres sals, i també qualcunes altres substàncies poden estar presents a la descàrrega de forma contínua o puntual (additius antical, biocides, agents tensioactius, residus de neteja de filtres...). Així mateix, no s'ha d'oblidar la temperatura de l'abocament.

Aquests impactes s'hauran de contemplar, en primer lloc, per la **selecció de l'emplaçament final al qual s'ha d'establir una nova infraestructura de dessalinització** i, en segon lloc, per la selecció del **mètode de dessalinització i del sistema d'abocament de la salmorra**.

En aquest sentit, cal tenir en compte que l'article 4.1 del Reial decret 191/2026, d'11 de març, per a la conservació de prades de fanerògames marines en aigües marines del Mediterrani espanyol, estableix la prohibició següent:

c) Amb caràcter general l'establiment de noves instal·lacions d'aqüicultura i els abocaments procedents d'estacions de depuració d'aigües residuals o dessaladores, entre altres, a una distància inferior a 800 metres del límit de distribució de l'hàbitat de Posidonia oceanica i/o Cymodocea nodosa més pròxim, determinat conforme a la millor informació disponible. En el marc dels procediments d'autorització, podran autoritzar-se per part de les administracions ambientals competents distàncies diferents entre el punt d'abocament o les noves instal·lacions d'aqüicultura i els límits de distribució de l'hàbitat d'aquestes fanerògames, en funció dels resultats dels estudis tècnics i científics específics a cada zona d'actuació, els resultats de les corresponents avaluacions ambientals, el millor coneixement científic i el principi de precaució, i les guies i prescripcions tècniques disponibles sobre aquesta matèria.

Als nous projectes, és important estudiar diferents formes de dessalinització més enllà de la osmosi inversa, especialment pel que fa al consum energètic i la generació de rebuig, i implementar energies renovables.

En el cas de les IDAM existents és necessari fer estudis de l'impacte de la salmorra a l'entorn del punt d'abocament per poder determinar si és necessari fer millores en el sistema d'abocament actual i l'impacte que té sobre la massa d'aigua. Aquesta mesura s'inclou a l'alternativa 1 del TI.01 com a: «Estudis de vigilància ambiental dels abocaments de la salmorra».

En cas de que els estudis determinin que l'abocament actual té afecció significativa sobre la massa d'aigua a la qual abocam, es podria plantejar modificar el punt d'abocament, especialment aquelles que aboquen a zones d'alt valor ecològic. Així, l'informe del Departament de Territori Ordenació Turística, Mobilitat, Infraestructures Viàries i Lluita contra l'Intrusisme del Consell Insular d'Eivissa, incideix específicament en l'abocament de l'IDAM d'Eivissa:

Figura 1. Ubicació de l'IDAM d'Eivissa (punt blau clar) i punt d'abocament (blau fosc). S'observa que l'abocament de salmorra es produeix a una zona de la badia de Talamanca amb alt valor ecològic, tal i com indica l'informe del Servei d'Ordenació del Territori del Consell Insular d'Eivissa. Font: visor cartogràfic d'ABAQUA i capa IDEIB de Posidònia.

En general, s'hauria de valorar incloure en el Pla Hidrològic quins paràmetres fisicoquímics s'han d'analitzar obligatòriament i amb quina periodicitat als efluent de les IDAM, així com establir controls anuals de l'estat de la massa a una xarxa de punts a diferents distàncies del d'abocament.

Cal dir que l'aplicació de les MTD als abocaments de salmorra s'ha contemplat com a alternativa 2 al TI.01. A la fitxa 1, finalment, s'ha seleccionat l'alternativa 1. Es considera que aquesta previsió no pot ser opcional o hipotètica per una alternativa futura o no seleccionada: considerant el prolongat cicle de vida, **les MTD s'hauran d'aplicar a qualsevol projecte de nova infraestructura de dessalinització** per donar lloc a instal·lacions modernes, eficients i amb el màxim nivell de protecció del medi ambient.

Les MTD per la dispersió de la salmorra s'han d'aplicar, en la mesura possible, també a les plantes portàtils de menys de 1000 m³/dia que es projectin.

Quant a l'**ús de les aigües dessalinitzades**, ja que es tracta d'un aigua de molt bona qualitat i que ha requerit un procés intensiu en reactius i energia, s'ha de destinar únicament al consum humà. Els usos que es puguin cobrir amb aigües regenerades en cap cas s'han cobrir amb aigües dessalinitzades.

12. Quant a la **gestió del risc d'inundació** (TI.09), l'EAE haurà de prioritzar les actuacions "toves" i la laminació dels cabals (recuperació de planes d'inundació, restauració de la vegetació ripària, implantació generalitzada de Sistemes Urbans de Drenatge Sostenible i Solucions Basades en la Natura) per sobre d'infraestructures que poden simplificar i alterar negativament la morfologia i connectivitat ecològica de les lleres.

Es poden proposar percentatges de superfície drenant mínima per a determinats projectes d'urbanització al PHIB que s'hagin d'adoptar també a les ordenances municipals.

13. El TI.11 posa el focus en l'**eficàcia dels PGSA d'àmbit municipal**. L'EAE haurà de valorar com l'aplicació efectiva (o no) d'aquests plans pot atenuar la demanda futura, garantint que la planificació urbanística municipal i el creixement turístic es limitin especialment en zones amb recursos hídrics fràgils, adaptant-se a la dotació màxima real de 250 litres per habitant i dia establerta com a objectiu.

Al TI.01 s'inclou la mesura següent: «Obligar els municipis a posseir un Pla director de clavegueram, que reculli la renovació i manteniment de les xarxes de clavegueram i col·lectors i una ordenança municipal reguladora de la xarxa de sanejament». En aquest sentit, cal dir que, en el cas de municipis que no disposen d'aquesta ordenança s'aplica l'establert a la normativa el Pla Hidrològic. Per tant, els municipis haurien de fer un esforç, especialment, en la revisió i control tant de l'estat de manteniment de la xarxa de clavegueram com de la presència d'abocaments il·legals a les seves xarxes. Aquest pla director de clavegueram s'hauria d'incorporar als PGSA per tenir un únic instrument de gestió del cicle integral de l'aigua de cada municipi.

La mesura proposada al TI.09 de «Millorar i mantenir les infraestructures de drenatge urbanes, amb neteges periòdiques i ampliacions on sigui necessari.» també s'ha d'incloure als PGSA.

Així mateix, dins dels PGSA els ajuntaments haurien de fer una valoració dels riscos de l'impacte del canvi climàtic sobre els recursos hídrics disponibles al seu territori. Seria convenient disposar d'un model base posat a disposició dels municipis per a la seva elaboració, o bé una recomanació d'eines existents dirigida a ens locals.

En relació amb les alternatives plantejades, cal dir que és important donar recolzament als ajuntaments per la implantació dels PGSA, però la no elaboració e implementació del pla també ha de tenir conseqüències, tal i com es planteja a l'alternativa 2.

14. En relació amb els **efectes del canvi climàtic sobre els recursos hídrics i les mesures per mitigar el consum energètic en el cicle de l'aigua** (TI.12) s'ha de diferenciar clarament la **vulnerabilitat** al canvi climàtic (els efectes que previsiblement produirà sobre la nostra demarcació) de la **mitigació** (reduir l'impacte de les Illes Balears en les seves emissions).

En relació amb la vulnerabilitat, s'hauran d'establir indicadors específics que permetin monitoritzar la reducció de la disponibilitat d'aigua esperada, elaborant i implantant l'Estudi específic d'adaptació als riscos del canvi climàtic de la demarcació.

En relació amb la mitigació, com s'estableix al DIE, s'ha d'avaluar l'emissió dels gasos amb efecte d'hivernacle lligats al consum d'energia de les noves infraestructures previstes al Pla, però també la petjada de carboni completa.

15. El darrer tema important (TI.13), és el relatiu a la **Coordinació entre administracions, transparència i participació**.

Dins d'aquest tema important, destaca la mesura: «Millora de la gestió i accés a la informació mitjançant l'establiment de noves eines digitals compatibles entre administracions per compartir dades amb continguts rellevants». Es pot plantejar com a mesura la creació d'una **plataforma col·laborativa per l'aigua a les Illes Balears** a on totes les administracions públiques amb competències en matèria d'aigües pugin pujar la seva informació, materials, campanyes de sensibilització, dades, capes SIG, estudis...

Al llarg de les consideracions tècniques s'ha fet menció a la coordinació, per exemple, amb les administracions que tenen competències en matèria d'agricultura o d'urbanisme. També resulta de gran importància la coordinació amb les administracions que tenen competències en matèria de salut pública i de control de les aigües de consum humà. Per exemple, l'AH podria coordinar-se amb Salut Pública per tenir accés complet i generalitzat a les dades que els operadors pugen al SINAC.

16. En general, cal dir que, atès les noves infraestructures i accions previstes (com les tres noves dessalinitzadores, l'ampliació de la xarxa en alta, o les noves EDAR i emissaris submarins) poden suposar impactes ambientals significatius sobre el territori, el paisatge i el medi ambient en general, l'EAE haurà de contemplar les alternatives d'ubicació plantejades i la seva incidència sobre els espais de la Xarxa Natura 2000 i els hàbitats d'interès comunitari com la *Posidonia oceanica*.

17. El **compliment de les diferents mesures** que es prenguin per aconseguir el bon estat de les masses d'aigua es podria acreditar mitjançant la **certificació per part d'una ECAH** (Entitat col·laboradora de l'AH). Determinats actors, usos o fluxos d'aigua podrien tenir l'obligació de presentar periòdicament davant l'AH un certificat emès per una ECAH conforme al compliment de les condicions establertes. Per exemple:

- Inspeccions Tècniques d'Aprofitaments triennals (ITA) conforme a l'Ordre TED/1191/2024, garantint la veracitat de nivells piezomètrics, lectures de comptadors o analítiques de qualitat.
- Certificació de sistemes de sanejament en episodis de pluja i de l'existència de xarxes separatives de pluvials.
- Inspecció de l'estat i dels elements de control d'abocaments de EDAR i IDAM.
- Descontaminació d'aigües subterrànies.
- Qualitat segons els usos de les aigües regenerades.

Conclusions

Revisada la documentació presentada per la Direcció General de Recursos Hídrics, d'acord amb l'article 18 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, es

proposa que l'Estudi Ambiental Estratègic (EAE) tengui en compte, a més del contingut mínim detallat a l'annex IV, el previst a l'article 20 de la Llei 21/2013 i als apartats 5 i 7 de l'article 17 del Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears, l'indicat en aquest informe i els aspectes següents:

1. S'han de detallar els canvis realitzats respecte del Pla Hidrològic vigent (tercer cicle, aprovat pel Reial decret 49/2023) per a l'avaluació ambiental.
2. D'acord amb l'informe de la Direcció General d'Economia Circular, Transició Energètica i Canvi Climàtic, l'EAE ha d'incorporar un annex específic de perspectiva climàtica que doni compliment a l'article 20 de la Llei 10/2019. Aquest document haurà d'incloure una anàlisi de les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle directes i induïdes, l'avaluació de les necessitats energètiques de les noves infraestructures per garantir la generació d'origen renovable, i la vulnerabilitat de les masses d'aigua. S'haurà de contemplar la inclusió d'un mapa georeferenciat d'infraestructures per coordinar la planificació energètica.
3. Per tal de poder determinar si el PHIB podrà afectar els hàbitats i espècies d'interès comunitari dels espais protegits de la Xarxa Natura 2000, l'Estudi Ambiental Estratègic (EAE) ha d'incorporar un Estudi d'Avaluació de Repercussions Ambientals (EARA) on s'hauran de detallar les actuacions (normativa, mesures a executar, projectes, etc.) que implica el PHIB i les afeccions d'aquestes als espais protegits de la Xarxa Natura 2000 i les mesures preventives i correctores per evitar i minimitzar les possibles afeccions a aquests espais i a les espècies d'interès comunitari que hi són presents. Així:
 - D'acord amb l'informe del Servei de Planificació al Medi Natural (Direcció General de Medi Natural i Gestió Forestal), s'ha d'establir la necessitat de càlcul del cabal ecològic per a les fonts situades dins espais de la Xarxa Natura 2000 per evitar l'afectació a l'Hàbitat d'Interès Comunitari prioritari 7220 (Fonts petrificants amb formació de tuf).
 - D'acord amb el Departament de Gestió Ambiental del Consell Insular d'Eivissa, s'ha de promoure l'establiment de cabals ecològics a zones singulars com es broll de Buscastell, el Prat de ses Monges i la Sal Rossa, com també considerar la bassa de sa Rota (Santa Eulària des Riu) com a zona humida pel seu interès per a l'avifauna.
 - D'acord amb el Servei de Protecció d'Espècies, s'han de preveure mesures preventives i compensatòries dels impactes de nous emissors i dessaladores sobre la *Posidonia oceanica*, així com mesures per revertir la salinització de zones humides.
4. Gestió forestal i lleres de torrents
 - D'acord amb el Servei de Gestió Forestal, cal implementar programes d'eliminació sistemàtica de canya (*Arundo donax*) en torrents per garantir la

permeabilitat hidràulica i reduir el risc d'obstrucció, així com projectar la reforestació de conques amb espècies autòctones per estabilitzar el sòl.

- D'acord amb el Departament de Gestió Ambiental, Sostenibilitat, Innovació i Transparència (Medi Ambient) del Consell Insular d'Eivissa, s'ha de valorar l'impacte produït per la neteja dels torrents mitjançant maquinària pesada enfront d'altres metodologies de manteniment dels llits dels torrents.
- En aquesta mateixa línia i en relació amb els espais protegits de la Xarxa Natura 2000, s'ha de tenir en compte la consideració feta pel Servei de Planificació al Medi Natural (Direcció General de Medi Natural i Gestió Forestal) segons la qual la normativa del Pla hauria d'incloure que:
 - «Els torrents i canals s'han de mantenir i netejar amb un esment especial per no afectar de forma irreversible la vegetació ripària, helòfita o aquàtica, així com a la qualitat de l'aigua. Només es podrà emprar maquinària pesant en casos excepcionals, amb autorització de l'òrgan gestor».
 - «En cas d'intervenció i/o restauració en els torrents, la morfologia de les voreres i els marges ha de ser el més heterogènia possible per afavorir els microhàbitats que permeten incrementar la diversitat específica. En aquest sentit queden prohibides les actuacions que puguin simplificar-la». Cal indicar que aquesta qüestió ja es contempla al PG Serra Grossa, aprovat pel Decret 19/2020, de 3 de juliol, i al PG de Barrancs, aprovat pel Decret 44/2019, de 24 de maig.
- 5. L'EAE haurà de contemplar i actualitzar a l'anàlisi de pressions la presència d'espècies invasores a les masses d'aigua (en compliment del RD 630/2013), incloent expressament, tal com adverteix el Consell Insular d'Eivissa, la presència del Cranc americà als rius de Sant Josep i Santa Eulària, i l'alga *Lophocladia lallemandii* a les aigües costaneres.
- 6. Ordenació territorial i integració paisatgística
 - D'acord amb el Departament d'Ordenació Territorial i Turística del Consell Insular de Menorca, per a l'emplaçament de la nova dessalinitzadora a la zona de llevant de l'illa (TI-07), l'EAE ha de proposar com a ubicació preferent el sòl urbà vacant o sòl urbanitzable dels polígons industrials dels municipis de la zona (Maó, Es Castell i Sant Lluís) per tal de minimitzar l'impacte territorial sobre el paisatge rústic.
 - S'ha d'esmenar l'errada cartogràfica de l'inventari de zones humides indicant que els espais MEZH24 Cala Pregonda i MEZH25 Cala Calderer pertanyen al municipi d'Es Mercadal i no de Ferreries. A més, d'acord amb el Departament de Medi Ambient del mateix Consell, s'ha de millorar la descripció geològica de la zona tramuntana i tenir en compte l'ampliació de la Reserva de la Biosfera en l'àmbit marí.
- 7. Interacció amb les aigües i infraestructures portuàries

- D'acord amb l'Autoritat Portuària de Balears (APB), els ports s'han de considerar com a grans usuaris estratègics amb particularitats pròpies. L'EAE haurà de garantir que el Pla reculli les següents mesures:
 - S'han d'adoptar les mesures oportunes en els torrents i en les xarxes amb sobreexidors i col·lectors que desemboquen a la zona de servei dels ports ("aigües amunt"), per tal de prevenir episodis de contaminació o de reducció de la qualitat de les aigües portuàries.
 - En cas d'implantar infraestructures com dessalinitzadores dins o prop de la zona de servei, s'hauran d'incorporar millores tècniques per a la dispersió i dilució dels abocaments de salmorres al mar, així com promoure la separació de xarxes pluvials, la implantació de tancs de tempesta i l'ús de separadors d'hidrocarburs.
- 8. Consum d'aigua, piscines i protecció d'aqüífers
 - D'acord amb l'Àrea de Foment de la Delegació del Govern a les Illes Balears, per realitzar qualsevol actuació s'ha de partir del valor de referència del consum anual d'aigua per persona i dia. L'EAE haurà d'avaluar específicament:
 - El volum d'aigua que es destina a piscines d'ús privatiu, i com s'ha de regular o restringir el seu ús en el cas de situacions extremes com poden ser les sequeres.
 - El confinament o regulació de l'ús hidrològic dels aqüífers per tal d'assegurar que es puguin sostenir els espais naturals protegits.
- 9. Gestió de masses d'aigua, salmorres i infraestructures a Eivissa
 - A partir dels informes del Departament de Territori, Infraestructures Viàries i Lluita contra l'Intrusisme i del Departament de Gestió Ambiental del Consell Insular d'Eivissa, l'EAE ha de contemplar el següent:
 - Gestió de salmorres: minimitzar l'impacte de l'abocament de salmorra de la IDAM d'Eivissa a la badia de Talamanca sobre els prats de *Posidonia oceanica*, sent necessària l'avaluació i construcció d'un emissari adequat per a la ràpida dissolució abans d'entrar en servei qualsevol nova ampliació de la capacitat d'aquesta planta.
 - Aigües subterrànies: S'ha de prohibir la realització de nous pous a aquelles masses subterrànies en mal estat químic per clorurs i disminuir-ne les extraccions.
 - Reutilització i dades: Cal valorar el potencial d'ús d'aigües depurades per al manteniment i recuperació de zones humides (com el Prat de ses Monges i la Sal Rossa).
 - Cartografia i control: És necessari dotar d'estacions d'aforament els principals torrents (com a mínim el riu de Santa Eulària) per mesurar l'escorrentia, incloure l'impacte de les EDAR de gestió privada al balanç

global de pressions i denominar correctament la massa d'aigua ES110MSPFEIMC02M4 com a "Badia de Portmany".

10. Pel que fa a l'avaluació dels impactes de les noves mesures:

- S'ha de considerar la potencial afectació al cel nocturn per contaminació lumínica de les infraestructures d'aigua, en consonància amb el Reglament de protecció del cel nocturn del Consell Insular de Menorca.
- S'ha d'avaluar l'impacte generat per l'emissió de renou produït pel funcionament de les noves infraestructures o per l'ampliació de les instal·lacions existents de dessalació o depuració d'aigües.

11. Estimació de demandes i estat de les masses d'aigua a Menorca

Pel que fa a l'estimació de les demandes d'aigua (especialment les d'usos urbans) i la definició de l'estat de les masses d'aigua subterrània, l'EAE haurà de contrastar i actualitzar les dades del Document Inicial Estratègic tenint en compte els nous documents tècnics realitzats per l'Institut Menorquí d'Estudis (dins el marc de l'Acord Aigua i Territori amb el Consell Insular de Menorca), i que s'han d'aportar a la Direcció General de Recursos Hídrics. En concret, s'hauran de tenir en compte per a l'avaluació:

- L'Estudi del consum d'aigua per a usos urbans de l'illa de Menorca.
- El Balanç hídric dels aquífers des Migjorn i sa Roca.
- El Seguiment del balanç hídric de l'aquífer de Migjorn de Menorca 1984-2022.

12. Ús d'aigües regenerades i tancament del cicle integral de l'aigua

En relació amb el Tema Important 08 de l'EpTI, l'EAE haurà de preveure i avaluar els aspectes següents:

- Es remarca la necessitat de desenvolupar i concretar tots els programes de mesures per destinar el màxim cabal d'aigua depurada a la reutilització i, de forma prioritària, per millorar les xarxes de sanejament municipal properes a la costa per tal de reduir el contingut de clorurs que entren a les EDAR.
- S'ha d'avaluar l'impacte de la mesura consistent a augmentar la inspecció urbana per detectar dessalinitzadores no autoritzades o privades que aboquin la salmorra a les xarxes de sanejament públiques. Aquesta acció és imprescindible per millorar la qualitat de les aigües depurades i fer-ne viable la reutilització.
- Atès l'alt consum energètic que suposen els tractaments terciaris i els nous tractaments quaternaris, i en consonància amb l'informe de la Direcció General d'Economia Circular, Transició Energètica i Canvi Climàtic, s'ha de fer una avaluació ambiental (i no només de cost-eficàcia o econòmica) sobre la implantació i/o ampliació d'aquests tractaments avançats a les EDAR.
- Pel que fa a les decisions que es poden adoptar sobre «Fomentar els estudis de recàrrega d'aquífers mitjançant infiltració d'aigües regenerades», es considera

que aquesta actuació és molt apropiada, però s'ha de garantir que no disminueixi la qualitat de l'aigua subterrània per tal d'evitar problemes ambientals i de salut pública, d'acord amb les exigències del Reial decret 1085/2024, de 22 d'octubre.

13. Pel que fa als emissors submarins:

- En el cas que es projectin nous emissors (com els associats a les noves dessalinitzadores previstes a l'EpTI) o s'hagin de renovar o adequar els existents, el projecte ha de tenir en compte i garantir que el traçat i el punt d'abocament no se situïn sobre una praderia de *Posidonia oceanica*, donant compliment al Reial decret 191/2026, d'11 de març, per a la conservació de prades de fanerògames marines en aigües marines del Mediterrani espanyol
- S'han de potenciar i avaluar les mesures necessàries per evitar els abocaments d'aigües deficientment depurades al medi marí.
- També s'ha de complir estrictament l'establert al Decret 25/2018, de 27 de juliol, sobre la conservació de la *Posidonia oceanica* a les Illes Balears, tant pel que fa als emissors de les dessalinitzadores com als de les depuradores. En aquest sentit, i d'acord amb l'informe del Servei de Protecció d'Espècies, s'han de preveure mesures preventives i compensatòries dels impactes sobre la flora i fauna protegida en la construcció d'aquestes infraestructures, respectant en tot cas la delimitació de les Àrees Biològiques Críiques.
- Així mateix, s'haurà de preveure la implantació de les millors tècniques disponibles per a l'abocament i ràpida dilució de la salmorra al mar amb el menor impacte possible, duent a terme els estudis de vigilància ambiental corresponents.

14. L'EAE haurà de fer una avaluació detallada dels impactes derivats de les noves infraestructures de dessalinització (especialment l'afectació de la salmorra sobre la *Posidonia oceanica* i l'elevat consum energètic vinculat al canvi climàtic), valorant prèviament decisions enfocades a reduir la demanda.

15. En relació amb els Temes Importants 01 (Contaminació puntual) i 02 (Contaminació difusa), el pla haurà de preveure i l'EAE haurà d'avaluar les actuacions següents:

- Sistemes autònoms de depuració i protecció d'aqüífers: Tot i l'esforç normatiu del PHIB vigent, encara hi ha molts sistemes autònoms de depuració que, per la seva antiguitat o disseny, constitueixen una font de contaminació difusa i puntual dels aquífers. En aquesta línia, i pel que fa als espais protegits de la Xarxa Natura 2000, l'informe del Servei de Planificació al Medi Natural (Direcció General de Medi Natural i Gestió Forestal) considera que al PHIB s'hauria de contemplar la següent mesura:

Es considera adequat que l'EAE estudiï aquesta proposta, la qual, si bé és prioritària per als espais protegits, per als perímetres de protecció dels pous

de proveïment humà i per les zones on les masses d'aigua presenten un mal estat químic, s'hauria d'anar fent extensiva a tots els immobles del sòl urbà i rústic. Aquesta mesura no eximeix de l'obligació de dotar de clavegueram i de connectar-s'hi en els casos en què la normativa urbanística i/o hídrica ho disposi.

- Gestió d'abocaments industrials a les EDAR: L'EAE ha de recollir l'impacte de les aigües i/o llots de depuradora recepcionades a les instal·lacions de depuració d'aigües residuals urbanes, procedents d'empreses amb camions cisterna, i que no tenen un origen domiciliari sinó origen industrial (neteges de dipòsits, aigües hidrocarburades, etc.). S'ha de valorar també la necessitat d'establir els criteris d'acceptació per a aquest tipus d'entrades a les EDAR.
 - Límits de risc per contaminants: L'EAE ha d'incloure una valoració de l'impacte d'aquests contaminants puntuals sobre el medi ambient i els ecosistemes i establir els valors a partir dels quals els contaminants més habituals no suposen un risc per a la massa d'aigua.
16. En relació amb el Tema Important 05 (Conservació i requeriments hídrics de les masses d'aigua epicontinental), l'EAE haurà de valorar l'ampliació de l'Inventari i Catàleg de Zones Humides (Annex 5 del PHIB) atenent a les consideracions següents:
- D'acord amb el Servei de Planificació al Medi Natural (Direcció General de Medi Natural i Gestió Forestal), cal avaluar la inclusió d'un nombre superior de zones humides procedents de l'estudi de WWF (que va llistar 361 espais). Específicament, s'ha d'avaluar la incorporació d'aquelles zones que, malgrat tenir una superfície inferior als 0,5 Ha que actualment fixa el Pla o ser de naturalesa artificial (com per exemple, les basses dels camps de golf), presentin una importància ambiental superior o siguin reservoris exclusius de fauna.
 - En la mateixa línia, i d'acord amb el Servei de Protecció d'Espècies, s'haurà de valorar l'establiment de mesures de protecció i la possible inclusió de basses i zones humides artificials, inventariades o no, que presentin espècies de fauna protegida. Entre d'altres, cal avaluar espais com les Pedreres de Vilafranca, les Mines de Sineu, la bassa litoral del Riu de s'Illot, basses de diverses EDAR (Binissalem, Ariany, Vilafranca) i sistemes de reg, o l'embassament del torrent de Llinàritx.
17. Adaptació i mitigació dels efectes del canvi climàtic: En relació amb el Tema Important 12 de l'EpTI, l'EAE haurà de valorar els aspectes següents:
- D'acord amb les línies marcades per la Direcció General d'Economia Circular, Transició Energètica i Canvi Climàtic, s'ha de valorar la implementació de les mesures següents:
 - i) Utilització de dipòsits d'aigua com a emmagatzematges d'energia. Un exemple podria ser que els aljubs que s'hagin d'omplir mitjançant bombeig

funcionin, de manera intel·ligent, quan hi hagi un sobrant d'energia renovable a la xarxa, i evitin funcionar quan l'energia prové d'energia fòssil.

- ii) Implementació d'energies renovables dins de les pròpies instal·lacions on sigui possible. També es podria considerar la possibilitat d'implementar energies renovables fora d'aquestes instal·lacions per tal de tenir més capacitat de generació i cobrir més el consum.
- iii) Els nous edificis o aquells que pateixin una reforma integral, sobretot del sector hotel·ler, podrien disposar d'una xarxa separativa d'aigua, per tal de poder subministrar dos tipus d'aigua de diferent qualitat. Així, es podria reaprofitar també l'aigua dins del mateix edifici.
- iv) Atès l'alt consum d'aigua del sector agrari, s'ha de seguir potenciant la implementació de sensors i noves tecnologies per tal d'optimitzar el reg i s'han de desincentivar aquells conreus i jardins que siguin grans consumidors del recurs hídric.
- Pel que fa a les decisions que es poden adoptar de cara al futur pla, i concretament la indicada al punt 4 (Aprofitar les infraestructures hidràuliques per instal·lar plaques fotovoltaïques), d'acord amb la Direcció General de Salut Pública no es considera adequada per als dipòsits d'aigua potable, ja que incompleix l'establert a la normativa de vigilància sanitària de les aigües de consum humà (incloent-hi el Decret 53/2012, de 6 de juliol, i el Reial decret 3/2023, de 10 de gener), segons el qual ni a la coberta ni per damunt del dipòsit no es permet cap instal·lació, local o activitat, excepte que es derivin de les tasques de manteniment del mateix.

18. Explotació i gestió sostenible de les aigües subterrànies: En relació amb el Tema Important 06 (Explotació sostenible de les aigües subterrànies i repartiment de l'aigua entre els diferents usos i municipis), l'EAE haurà de garantir que el Pla reculli efectivament mesures per preservar o recuperar la quantitat i la qualitat de l'aigua en masses sobreexplotades, actualitzant les masses d'aigua subterrània en mal estat quantitatiu i incloent-hi mesures específiques per a les masses en mal estat químic o en risc per la concentració de clorurs (intrusió marina).

De manera específica, l'EAE haurà d'avaluar l'impacte i la viabilitat de les següents decisions previstes a l'EpTI de cara a la configuració del futur pla:

- Prohibir l'extracció per a proveïment urbà a les masses en mal estat quantitatiu per damunt del 100% en aquells municipis que tenen accés a la xarxa en alta.
- Obligar a una gestió conjunta d'aigües subterrànies i recursos dessalinitzats o regenerats a tots els municipis o part de municipis que s'abasteixen de masses amb una explotació superior al 80%.
- Prioritzar la realització de sistemes de depuració terciaris a les zones amb demanda de recurs i amb masses subterrànies en risc quantitatiu.

- Obligar a utilitzar l'aigua regenerada a totes les explotacions agràries on estigui disponible si extreuen masses d'aigua en mal estat quantitatiu, llevat que per raons de salut pública no estigui permès.
 - Per una altra banda, i en consonància amb el punt 4 de l'article 123 del PHIB vigent, s'haurà de garantir la continuïtat de la mesura segons la qual «no es podran atorgar noves autoritzacions i concessions a les masses d'aigua subterrània amb una explotació superior al volum disponible».
19. Incidències previsible sobre els plans sectorials i territorials concurrents: L'EAE haurà d'avaluar les incidències previsible i garantir la coordinació i coherència del Pla Hidrològic amb la resta d'instruments de planificació, i de manera específica amb:
- Espais Naturals Protegits: Els Plans d'Ordenació de Recursos Naturals (PORN) i els Plans Rectors d'Ús i Gestió (PRUG) vigents. D'acord amb el Servei de Planificació al Medi Natural, s'han d'actualitzar les referències i integrar les normatives dels plans aprovats recentment que ja són plenament vigents, com el PORN de s'Albufera de Mallorca (Decret 7/2021), el PORN de Mondragó (Decret 10/2022), el PORN de s'Albufera des Grau i el seu PRUG/Pla de gestió Costa Est de Menorca (Decret 39/2021), entre d'altres.
 - Ordenació Territorial i Turística: S'haurà d'avaluar la coherència amb el Pla d'Intervenció en Àmbits Turístics (PIAT) de Mallorca, atès que els límits de creixement i places turístiques que estableix estan estretament vinculats a la disponibilitat de recursos hídrics. Així mateix, i d'acord amb el Consell Insular de Menorca, s'haurà de complir i tenir en compte la recent revisió del Pla Territorial Insular de Menorca (aprovada el 2023) i la Llei 3/2023, de Menorca Reserva de Biosfera.
 - Infraestructures Viàries: Els Plans Directors Sectorials de Carreteres. En aquest sentit, i d'acord amb el Departament de Gestió del Territori, Infraestructures Viàries i Lluita contra l'Intrusisme del Consell Insular d'Eivissa, s'ha de contemplar expressament el Pla Director Sectorial de Carreteres d'Eivissa, avaluant els problemes de seguretat viària derivats d'inundacions a la calçada per falta de capacitat de drenatge (especialment a l'entorn de la ciutat d'Eivissa).
20. Avaluació integral de pressions sobre les masses d'aigua costaneres i portuàries: D'acord amb l'informe de l'Autoritat Portuària de Balears (APB), l'EAE ha de considerar els ports fonamentalment com a receptors de contaminació provinent d'usos externs. Per tant, a l'hora de valorar les pressions sobre la qualitat de les masses d'aigua costaneres (i especialment a les zones de servei portuari), no s'han d'avaluar únicament les activitats pròpiament portuàries, sinó que s'han de tenir en compte i quantificar les aportacions següents:
- Les aportacions d'aigua dels torrents i els seus arrossegaments sòlids.

- Els abocaments autoritzats des de la terra a la mar (emissaris, col·lectors, sobreeixidors del sistema de sanejament i, de forma específica, els conductes d'abocament d'aigües de refrigeració de les centrals tèrmiques).
 - Els abocaments no autoritzats o irregulars.
21. Protecció del patrimoni històric i arqueològic: En relació amb les possibles afeccions de les noves infraestructures previstes al Pla sobre el patrimoni, l'EAE haurà de garantir el següent:
- Tots els béns patrimonials possiblement afectats han d'estar inventariats i respectats en les obres previstes. Tota previsió que afecti béns protegits (Béns d'Interès Cultural en totes les seves modalitats, Béns Catalogats, etc.) ha de ser formalment tramesa a l'òrgan competent en patrimoni del Consell Insular respectiu (com ara la CIOTUPHA a l'illa d'Eivissa) per a la seva preceptiva autorització.
 - S'ha de preveure l'obligació de fer un estudi previ de camp minuciós amb la finalitat d'identificar la totalitat d'elements que calgui protegir en tots els recorreguts possibles de noves esteses de xarxes i altres estructures, modificant aquests recorreguts i traçats en cas que així ho aconsellin els resultats obtinguts.
 - D'acord amb el Departament de Cultura, Educació i Patrimoni del Consell Insular d'Eivissa, tota alteració que es prevegi del subsòl ha de comptar amb processos de control i documentació arqueològica directa de les obres, atesa la gran riquesa en elements patrimonials d'aquesta classe existents arreu de l'illa d'Eivissa.
22. En tot cas, **les mesures de gestió de la demanda han de ser prioritàries** a les mesures d'increment de l'oferta, és a dir, no s'ha de projectar un increment de l'oferta a zones a on no s'està fent una gestió de la demanda adequada.
23. En relació amb les dessaladores portàtils de menys de 1000 m³/dia mencionades al DIE, s'hauran d'establir criteris clars d'implantació tant de la ubicació projectada com del punt d'abocament. També s'haurà d'establir una distància mínima entre els punts d'abocament d'aquestes instal·lacions, per tal d'evitar efectes acumulatius i sinèrgics que facin que l'abocament final es comporti com un abocament d'una instal·lació de major grandària i impacte.
- En el cas de que l'abocament es dugui a terme per **emissari**, aquest sí que requereix **tramitació ambiental ordinària** (grup 8.6 del Decret legislatiu 1/2020), **independentment del volum d'aigua dessalinitzada produït**.
24. S'haurà de disposar d'un cens i una capa SIG (per exemple al visor de l'aigua) amb la ubicació i les condicions de cada instal·lació, així com un control periòdic de l'abocament. Les dessalinitzadores portàtils que s'implantin al mateix recinte que una IDAM existents, com ara la nova que s'ha instal·lat a Sant Antoni,

s'hauran de considerar una ampliació i tramitar com a tal si conjuntament superen els 1000 m³/dia.

25. Independentment del volum de la dessaladora, per a l'abocament s'evitaran zones tancades o amb poca renovació de l'aigua en les quals es pugui produir una concentració i un increment de la salinitat de la massa d'aigua costanera.
A nivell paisatgístic, depenent de la ubicació de la dessaladora portàtil, s'ha de valorar la seva adaptació a les normes dels plans territorials insulars per a integració paisatgística.
26. Si els resultats del seguiment de les masses costanera mostren un empitjorament del seu estat, s'haurà de valorar si pot ser produït per infraestructures del cicle de l'aigua existents, com ara EDAR o IDAM. En el cas que es constati que l'abocament d'aigües depurades o de salmorra està afectant negativament a una massa, s'han de projectar mesures correctores encara que es tracti d'infraestructures ja executades. Així mateix, també es pot replantejar la ubicació dels emissaris existents en el cas d'afecció a zones sensibles, praderies de posidònia, ENP o Xarxa Natura 2000.
27. D'acord amb l'informe del Departament d'Ordenació Territorial i Turística del Consell Insular de Menorca, la nova dessalinitzadora de la zona de llevant de Menorca s'hauria d'ubicar preferentment en el sòl vacant del sòl urbà o sòl urbanitzable dels polígons industrials dels municipis de la zona (Maó, Es Castell i Sant Lluís), per tal de minimitzar l'impacte territorial i paisatgístic de la infraestructura.
28. Criteris d'ús d'aigües grises. Obligació de reutilització d'aigües grises per determinats actors del cicle de l'aigua: municipals, edificis institucionals, grans consumidors.
29. En relació amb la proposta del DIE d'ubicar les dessalinitzadores «preferentment» fora d'espais de rellevància ambiental, s'haurà de valorar si no és més adequat que, en lloc de ser preferent, estigui totalment prohibit. No obstant això, la ubicació de cada projecte específic es valorarà cas per cas en la corresponent tramitació ambiental.

Altres consideracions

Finalment, s'exposen algunes consideracions generals i locals per tal que es tinguin en compte en l'elaboració de l'EAE i del projecte de Pla Hidrològic:

- Aprofitament d'aigües pluvials a Menorca: D'acord amb el Departament de Medi Ambient i Reserva de Biosfera del Consell Insular de Menorca, s'hauran de tenir en compte i integrar els resultats dels estudis d'aprofitament d'aigües pluvials dels polígons industrials de Menorca ja realitzats pel Consell Insular.
- Sanejament i depuració a Eivissa: D'acord amb l'informe del Servei de Territori (Departament de Territori, Ordenació Turística, Mobilitat, Infraestructures Viàries i Intrusisme) del Consell Insular d'Eivissa, s'ha de completar la informació

poblacional sobre els nuclis sense connexió a EDAR (especialment als municipis de Sant Joan de Labritja i Sant Josep de sa Talaia, com Portinatx i Cala Vedella) i valorar l'establiment urgent de mesures per resoldre els greus problemes de depuració d'aquestes àrees.

- Integració dels informes sectorials: De forma genèrica, el promotor haurà de donar resposta i avaluar en l'EAE tots aquells aspectes tècnics de detall, consideracions i suggeriments menors que recullen els informes emesos per les diferents administracions públiques consultades durant la fase d'abast d'aquest Pla, els quals s'adjunten com a annex a aquest document.

Aspectes de la normativa a recordar

L'EAE i el projecte de Pla Hidrològic hauran de donar compliment a les normatives sectorials vigents, destacant especialment:

- D'acord amb la Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic i transició energètica de les Illes Balears, el Pla ha d'incorporar l'avaluació de la perspectiva climàtica (art. 20), el foment de la reducció de la petjada de carboni (art. 31), la regulació de la demanda d'energia (art. 55), i garantir que en les licitacions de les obres públiques s'incloguin els condicionants d'eficiència energètica de l'article 71.
- Pel que fa als espais protegits de l'illa de Menorca, s'ha de tenir en compte l'aplicació de la Llei 3/2023, de 17 de febrer, de Menorca Reserva de Biosfera, respectant la seva zonificació i el seu Pla d'Acció.
- S'han de tenir en compte els articles 34 i 35 de la Llei 3/2019, de 31 de gener, Agrària de les Illes Balears, relatius al caràcter estratègic del sector agrari i la seva vinculació amb la planificació hidrològica, així com al foment de la reutilització d'aigües regenerades.
- Tot i que l'àmbit d'aplicació de la recent «Ordre TED/739/2025, de 19 de juny, per la qual es desenvolupa el règim jurídic de les entitats col·laboradores de l'administració hidràulica en matèria d'aprofitaments i protecció de les aigües del domini públic hidràulic» correspon a les conques hidrogràfiques la gestió de les quals competeix a l'Administració General de l'Estat, podria ser de gran utilitat aplicar-la al pla hidrològic de quart cicle.
- De la mateixa manera, també resulta d'interès l'aplicació de la recent «Ordre TED/1191/2024, de 24 d'octubre, per la qual es regulen els sistemes electrònics de control dels volums d'aigua utilitzats pels aprofitaments d'aigua, els retorns i els abocaments al domini públic hidràulic».

Tramitació i consultes

D'acord amb l'article 21 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, la Direcció General de Recursos Hídrics sotmetrà la versió inicial del PHIB de quart cicle (2028-2033) i l'Estudi Ambiental Estratègic (EAE) a informació pública durant un termini de, com a mínim, quaranta-cinc dies hàbils, mitjançant la publicació al BOIB i a la seva

seu electrònica. La documentació sotmesa a informació pública inclourà un resum no tècnic de l'Estudi Ambiental Estratègic.

Segons l'article 22 de la Llei 21/2013, simultàniament al tràmit d'informació pública, la Direcció General de Recursos Hídrics ha de sotmetre la versió inicial del Pla, acompanyat de l'EAE, a consulta de les administracions públiques afectades i de les persones interessades que hagin estat prèviament consultades per a l'elaboració d'aquest document d'abast.

En compliment d'aquest precepte, i atesos els registres de consultes tant del tercer com del quart cicle de planificació, s'hauran de realitzar com a mínim les consultes als organismes i entitats següents:

Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears:

- Servei de Residus i Sòls Contaminats i Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera de la Direcció General d'Economia Circular, Transició Energètica i Canvi Climàtic.
- Servei de Planificació al Medi Natural, Servei d'Espais Naturals, Servei de Protecció d'Espècies, Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl, i Servei de Sanitat Forestal de la Direcció General de Medi Natural i Gestió Forestal.
- Servei d'Agricultura i Servei de Reforma i Desenvolupament Agrari de la Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural.
- Servei de Salut Ambiental de la Direcció General de Salut Pública.
- Servei d'Abocaments de la Direcció General de Costes i Litoral.
- Servei d'Emergències de la Direcció General d'Emergències i Interior.
- Servei d'Indústria i de Polígons Industrials de la Direcció General d'Indústria i Polígons Industrials.
- Servei d'Innovació de la Direcció General d'Innovació i Transformació Digital.
- Ports de les Illes Balears.
- Agència Balear de l'Aigua i la Qualitat Ambiental (ABAQUA).
- Serveis de Millora Agrària i Pesquera (SEMILLA).
- Fons de Garantia Agrària i Pesquera de les Illes Balears (FOGAIBA).

Administració Insular, Local i empreses públiques municipals:

- Consell Insular de Mallorca:
 - Direcció Insular de Medi Ambient (Departament de Sostenibilitat i Medi Ambient).
 - Direcció Insular de Territori i Paisatge (Departament de Territori, Mobilitat i Infraestructures).
 - Direcció Insular d'Urbanisme i Planejament Municipal (Departament de Territori, Mobilitat i Infraestructures).

- Direcció Insular de Transició i Ordenació Turística (Departament de Transició, Turisme i Esports).
- Direcció Insular de Patrimoni (Departament de Cultura i Patrimoni).
- Consell Insular de Menorca:
 - Direcció Insular de Medi Ambient (Departament de Medi Ambient, Reserva de la Biosfera i Cooperació).
 - Direcció Insular d'Ordenació Territorial i Habitatge (Departament d'Ordenació Territorial i Turística).
 - Direcció Insular d'Ordenació Turística (Departament d'Economia i Territori / Ordenació Territorial i Turística).
 - Departament de Cultura, Educació, Joventut i Esports.
 - Departament de Mobilitat.
 - Servei d'Agricultura del Departament d'Economia i Serveis Generals.
- Consell Insular d'Eivissa:
 - Servei de Gestió Ambiental (Departament de Gestió Ambiental, Sostenibilitat, Innovació i Transparència).
 - Servei d'Ordenació del Territori (Departament d'Ordenació del Territori, Infraestructures Viàries, Ordenació Turística i Lluita contra l'intrusisme).
 - Àrea d'Ordenació Turística (Departament d'Ordenació del Territori, Infraestructures Viàries, Ordenació Turística i Lluita contra l'intrusisme).
 - Secció d'Agricultura (Àrea d'Agricultura, Ramaderia, Caça i Pesca del Departament de Promoció Turística i Medi Rural i Marí).
 - Departament de Cultura, Educació i Patrimoni.
- Consell Insular de Formentera:
 - Àrea d'Urbanisme i territori, Turisme i Activitats econòmiques i, en concret:
 - Departament d'Urbanisme i ordenació del territori
 - Departament d'Infraestructures i serveis.
 - Departament de Medi Ambient.
 - Departament d'Ordenació Turística i Activitats econòmiques.
 - Departament de Medi Rural, Ramaderia, Pesca i Caça (Secció d'Agricultura).
- Federació d'Entitats Locals de les Illes Balears (FELIB).
- Empresa Municipal d'Aigües i Clavegueram (EMAYA).

Administració General de l'Estat:

- Àrea Funcional de Foment de la Delegació de Govern a les Illes Balears.
- Demarcació de Costes a les Illes Balears.
- Departament de Planificació i Estratègia de l'Autoritat Portuària de les Illes Balears.
- AENA, Aeroport de Palma.
- Direcció General de la Costa i la Mar del MITERD- Estrategias Marinas.
- Direcció General de Biodiversitat, Boscs i Desertificació del MITERD- Red Natura 2000.

Persones interessades, associacions i col·legis professionals i altres:

- Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa (GOB Mallorca), GOB Menorca i GEN-GOB Eivissa.
- Amics de la Terra Mallorca i Amics de la Terra Eivissa.
- Asociación de Empresarios Suministradores de Agua de Baleares (ASAIB).
- Unió de Pagesos de Mallorca i Unió de Pagesos de Menorca.
- Associació d'Empreses i Professionals de Sondejors i Perforacions.
- Associació de Geòlegs de les Illes Balears.
- Col·legi Oficial de Llicenciats en Ciències Ambientals de les Illes Balears.
- Col·legi Oficial de Biòlegs de les Illes Balears.
- Col·legi d'Enginyers de Camins, Canals i Ports de les Balears.
- Col·legi Oficial d'Enginyers Industrials Superiors de Balears.
- Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics de Mines de Catalunya i Balears.
- Col·legi Oficial de Químics de les Illes Balears.
- Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics Agrícoles de les Illes Balears.
- Col·legi Oficial d'Enginyers Agrònoms de Llevant.
- IMEDEA.
- Universitat de les Illes Balears (UIB).

D'acord amb l'article 17.3 de la Llei 21/2013, el termini per a l'elaboració de l'estudi ambiental estratègic i per a la realització de la informació pública i les consultes serà de nou mesos des de la notificació del present document d'abast.

Finalitzat el tràmit d'informació pública, l'òrgan substantiu trametrà a l'òrgan ambiental la següent documentació degudament signada:

- a) La proposta final del Pla.
- b) L'Estudi Ambiental Estratègic (EAE).
- c) Còpia dels oficis de de consulta, així com els informes rebuts, i còpia de les al·legacions presentades.
- d) Certificat de la informació pública i de les consultes, indicant expressament la documentació que s'ha exposat al públic, el termini i si hi ha hagut al·legacions.
- e) Document resum on es descriurà la integració dels aspectes ambientals en la proposta final del Pla, de l'EAE i de la seva adequació al present Document d'Abast, del resultat de les consultes realitzades i com s'han pres en consideració.

El/La tècnic/a del Servei d'Avaluació Ambiental	Vist i plau La cap del Servei d'Avaluació Ambiental
Maria del Carmen Caballero López	Maria Antònia Sastre Rebassa